

PHONG-HOÁ

16
trang

TUẦN BAO RA NGÀY THỨ SÁU

TÒA SOAN N° 25 BOULEVARD HENRI D'ORLEANS
TRỊ SỰ LÊ BOULEVARD CARNOT - HÀ NỘI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

№ A.886

DIRECTEUR :

NGUYỄN TƯỜNG-TAM

GIÁ BÁO ĐÓNG DƯƠNG NGOAI QUỐC
1 năm 3poo 4poo
6 tháng 1, 50 2. 00
3 tháng 0, 90 1, 20
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM HỮU NINH

7
xii

Phải theo mồi

Khi ngày đông-lây gặp nhau trên cõi đất này, cái hoán cảnh mới đã bắt buộc ta phải đi vào con đường mới. Dù ta muốn hay không muốn, ta cũng không thể dừng yên mãi trong cái lề lối cũ, trong khi quanh minh ta, thiên hạ đều theo cái tình thần mới mà tiến bước.

Người Tàu và người Nhật đã sờm hiều như thế. Nên bên nước « con trời », trong vòng năm mươi năm nay, từ Tâng-lang đến Hoàng-hải, cái khuôn cũ đã bị phá tung, mà lư luồng mới mỗi ngày một lan rộng. Một tiếng súng nổ ngoài biển, đã làm cho người Nhật biếng cái nhẽ dẫu đời của sức khỏe: rồi bên cạnh các đền chùa yên lặng, dưới những bông hoa hạnh đào, các nhà máy đêm ngày chế ra

súng đạn giết người.

Riêng là, chỉ riêng ta, trong cuộc tiến hóa đã rung động cả Á-châu, ta vẫn nghiêm-nhiên rung đùi, ngồi ôm những cái mộng xưa, đối với sự thay đổi nước ngoài, không biết đến, mà cũng không dám dem lại cõi đất, này cái luân-lý, cái phong-hoa suy đồi.

Cũng có nhiều người đã bắn đến vần-dè mới, cũ: người thi cho con đường mới là giờ lại cái cũ, bảo tồn lão quốc túy, quốc hồn; người thi sướng lên cái thuyết trung-dung, chẳng mới mà cũng chẳng cũ. Nhưng cũng vẫn là trong vòng thuyết-lý, sướng lên rồi lại tan dí, lâu dần không ai dè ý đến nữa.

Ta công kích cái mới, ta chỉ có căn cứ vào một vài người ta cho là mới mà chỉ

mới có bè ngoài, rồi ta vội cho là văn minh phương tây chỉ có trọng về vật chất và nhăng bỗng thần. Mà những sự đau lòng xảy ra trong gia đình, xã hội, ta đều cho là tại cái văn minh mới đã đem lại cõi đất, này cái luân-lý, cái phong-hoa suy đồi.

Từ trước đến nay, ta vẫn chưa hiểu phuơng-lâg, nên mới có những sự sét đánh sai nhầm ấy. Văn-minh lây phuơng không phải chỉ có nhăng đậm với đội mũ lênh: cái văn minh ấy đã tạo nên những cường quốc tốt đẹp mà ta vẫn ước ao xưa nay.

Chỉ vì muốn hiều cái tình thần mãnh liệt bên kia giặng núi Caucase, mà hàng năm, trăm nghìn học sinh Nhật-bản và Trung-hoa du học để dem về nước nhà những cái « mới »

Cái nhẽ mới mồi một cõi ở đời ta bắt buộc ta phải theo như họ, cái nhẽ nèp, cái luân lý cũ không đủ cho ta trồng lại với moi sự canh tranh, với cái sức mạnh nò sô đầy ta như ngọn triều cuồn cuộn đánh tan lũy cát.

Một nước không như mồi nhả: tôi không ưa anh, tôi có thể tránh xa ra chỗ khác, ngồi rung đùi ngâm thơ một mình dưới bóng cây, nhưng một nước không thể đứng yên không giao thiệp với thiên hạ, mà trong lúc người ta đương tiền, không thể cùi mơ máng sau lũy tre hay lùi lại nghìn năm về trước.

Trong khi mới cũ gặp nhau, ta cần phải có một cái « inh thắn mạnh-mẽ để mưu cuộc sống còn ».

Phải theo mồi!
Nhưng trước hết, ta cần phải suy xét ngầm nghĩ để hiểu hết cái văn minh mà

TÚ LINH

Tưởng tượng với sự thure... hay nhà yán-si viết tiểu-thuyết

Hiện giờ tôi ở một cái nhà cực kỳ sang trọng. Buổi ngủ, thi-giường không-kang, màn che đệm gấm, bàn ghế toàn đồ trắc khâm sà cùi, đồng lợn, khác nào động tiên!

Những sự sụng đậm nhẹ-nhỏ, không
để trong anh em Nam-Bắc thường xảy
ra luôn, càng ngày càng làm cho anh
em chia rẽ, rồi đến sinh ra hiềm khích
nhau nữa.

Ngày hôm mới vào trường tôi với anh
Tri cũng đã có lần sô-sát. Không phải vì
anh ta không cho tôi dùng nước mắm
quý hóa của anh ta đâu. Chỉ vì trong
khi nói truyện, cứ sau một lời nói anh
lại thêm hai tiếng: « nghe chưa » ? Mà
mình vẫn nghe mới giận - cho chử. Sau
mỗi sinh ra khó chịu, rồi mỗi lần anh
chém câu « nghe chưa », tôi lại bực mèo
hồi lại « thế còn anh » ? khiến anh Tri
không bằng lòng, rồi hăng hái dần đến
sinh ra to tiếng, nếu không có người
cứ can khéo thì đã xảy ra một
trận vật lộn chứ chẳng không.

Từ đấy tôi đem lòng giận anh Tri
rồi dám ghét tất cả các anh em trong
Nam cùng ở một trường. Từ lời ăn
tiếng nói, cho đến cách đi đứng, tôi
dều cho là tro trên một cách lợ.

Tôi ác cảm với anh em trong Nam
đến nỗi không muốn phân biệt họ với
người Mèo, người Lào mà hối ấy tôi
cho là không đáng dè ý đến. Tôi còn
nhớ, trước буди học thư nhất, ông G...
bắt mỗi người phải vẽ một cái địa đồ
Đông-duong. Có phải vì một giọt mực
roi, hay vì cái lòng ghét người trong
Nam thi không rõ, chỉ biết lúc vẽ cái địa
đồ ấy, tôi đem bồi den mảnh đất Nam-
kỳ cũng như tôi đã bồi den nước Tầu và
nước Xiêm để phản rõ địa giới. Tôi cho
thế là một cách báo thù thầm thia,
sau xa, phải là người tinh khôn mới
nghĩ ra được.

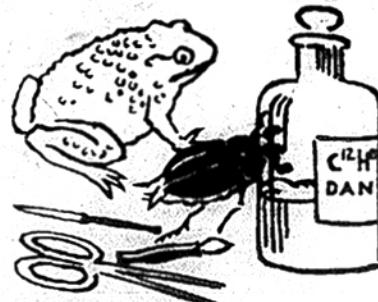
Đến khi đưa trình ông G. xem, ông
cố ý ngạc nhiên như không hiểu, rồi se
se hỏi tại sao. Trong lúc vội vàng,
chưa kịp nghĩ câu trả lời cho suối, nên
tôi nín lặng. Ông G. nói thêm:

— Các anh là người một nước, không
nên chia rẽ nhau như thế.

Rồi ông buồn dùu, ra dáng ngã ngợi.

Câu nói của ông... lúc bấy giờ, tôi
nhớ mãi không quên; mà cũng từ
ấy, tôi mới bắt đầu coi anh em trong
Nam như một nhà, tôi mới bắt đầu biết
về cái tình liên lạc của anh em trong

một nước. Tôi hết sức làm thân với anh
Tri, ý định để cùng nhau ôn lại quyền
Nam-sử mà tôi mua ngay sau khi được
nghe nhời khuyên của ông giáo. Nhưng

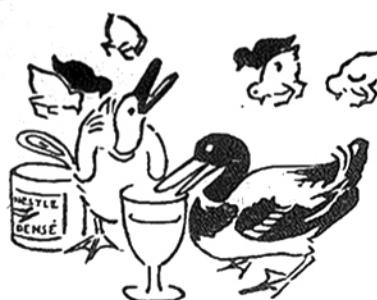

quyền cũng được, vậy mà ngã đến tôi
vẫn phải phỏng lo sợ. Vẫn biết là cái
lo vò i và không ích gì, nhưng cũng
không thể nào không lo được, lâm lúc
nghỉ: bài vở đã làm cẩn thận; mình
lại là sinh viên Cao-đẳng thì logi một cái
thi nhỏ mọn ấy, đâu có kém nữa cũng
chẳng sao mà ngại; tuy vậy nhưng cười
nói cũng vẫn không được như thường
nhéen khi được yui chot nghỉ đến thi,
cái lo sợ đâu lại kéo đến. Có lẽ đã quen
như thế từ lúc mới đi học, cứ mỗi bận
sang hè mà hoa gạo nở là bắt đầu lo.

Sáng hôm nay thi bài luận chữ Pháp.
Tôi cứ yên trí rằng sẽ phải làm một bài
luận trường thiêna cờ-thê về xã-hội-học,
về kinh-tế-học, hay ít nữa cũng phải
về canh nông học, vậy mà bài ra, lại
bản về cách lập câu: anh phải làm một
câu với những tiếng sau này: con giao,
cái cuốc, cái kéo, v.v....

Tôi cũng mừng rằng bài không lấy
giả làm khó khăn cho lắm; anh em bàn
truyện với nhau, một người nói:

— Bài thi năm nay kè thi cũng dễ, tôi

• • •
Từ ngày vào trường đến nay, thím
thoát đã gần ba tháng, đã sắp đến kỳ
thi rồi đây. Trường học có lệ cứ ba
tháng lại thi một kỳ, nhưng điểm cho
về những kỳ thi ấy sẽ tính về kỳ thi
lên lớp cuối năm.

Mấy hôm nay, quang cảnh nhà trường
đã thấy khác, ai nấy đều lo sira soạn
ôn lại bài vở, mỗi anh cầm một
quyển sách, di di lại lại, mom thi lầm
bầm, có gặp nhau cũng chẳng buồn nói
câu truyện nữa. Cứ moi tối, quá 10 giờ,
thì trong buồng đã yên lặng: mấy hôm
nay, nến thắp như sao sa, mỗi anh một
vài quyển sách gói đầu giường, học
riết.

Mấy hôm giờ chỉ chui mũi vào sách,
bài vở học rất thuộc, có thể đọc cả

còn nhớ nằm rgoài có một bài ra rất
khó, đầu đề như thế này: một cái bàn
kè truyện lại!

— Cái bàn kè truyện? Có phải cái
bàn mà không?

Không, thế mới khó, nào ai được
nghe cái bàn kè truyện ra thế nào?

Aiai cũng chui lù khòi thật, trách
ông giáo N. bay ra những bài khó biếu
đến nhau thế.

Chiều nay, trên vườn thi nghiêm, thi
về vẹu-vật-học thuế hành, ông T. đưa
cho chúng tôi mỗi người một bộ giáo
khoa, rồi phân phát cho mỗi người một
côcóc, và một con... bọ hung. Tôi
mới thoát trong thấy đã khiếp đảm,
tưởng ngất người đi lúc bấy giờ, mà
anh em thi tuy không sợ cóc như tôi,
nhưng ai ai cũng phàn nàn về con bọ
hung, yêu cầu với ông giáo cho về con
khác Ông này thật làm một nhà côn-trùng
bợc có tiếng, một tay ông đã tung-mở
sẽ không biết bao nhiêu cóc nhái và
nhieu con khác nữa, cho nên ông co,
những con ấy làm thường, thỉnh thoảng
lại thấy ông mán mè con cóc ra dâng
yêu mến lâm. Ông không bằng lòng
cho chúng tôi đổi con khác, thành thử
ai nấy phải cố hết sức tránh tinh
thần mà làm việc, chỉ có anh Tri là vẫn
thản nhiên như không, đem con bọ
hung ra rửa rất sạch sẽ cẩn trọng, ông
giáo khen anh có can đảm hơn người
và kỳ ấy cho anh Tri được mười tam
diêm.

Lúc ra về, ông T. dẫn chúng tôi đi xem
những thô và vịt của nhà trường nuôi,
con nào con nấy trong cừ héo quay,
dù tỏ rằng phương-pháp nuôi gà vịt
theo khoa-học được kết quả rất tốt. Tôi
còn nhớ năm xưa, một ông lão nghiệp
trường canh-nông bảo tôi rằng lúc biết
gà vịt nó mệt thi cho ăn thịt bò băm
nhỏ và cho uống sữa pha loãng. Còn
lúc thô sấp ở cũ thi phải reo ngô để lấy
mầm non cho ăn; một bà nhà quý
nghe thấy nói:

— Thế thi bán cả gà đi cũng chẳng
đủ tiền mua những thức ấy!

Không biết ở vườn thi nghiêm dày
cô dùng cái phương-pháp ấy không?

Còn nữa

V. S.

Hiệu Đức-Lợi

26, 61 Rue des Tasses Hanoi

Téléphone: 571

Đồ đồng đẹp và kỹ nhất Bắc-kỳ, có đủ
các kiều mỹ thuật, giá bán phải chăng
Chủ-nhân PHÙNG-VĂN-MẬU
các chi-đến

105 Rue d'Espagne — SAIGON
78 80 P. Doumer — HAI PHONG

Bà Nghỉ — Kia bà bà, đi đâu đấy? cháu làm sao mà mắt sưng lên thế?

Bà Hân — Ấy cháu dùi răng, tôi định đến bác Đức hỏi xem nên mang cháu đi chữa đâu?

Bà Nghỉ — May quá, thằng cháu này trước cũng đau, mom mít-óng sưng to bằng hai tay mà tôi chỉ đem chui lại nhà Gióng răng Trần-

quang-Minh chữa vài lần là khỏi

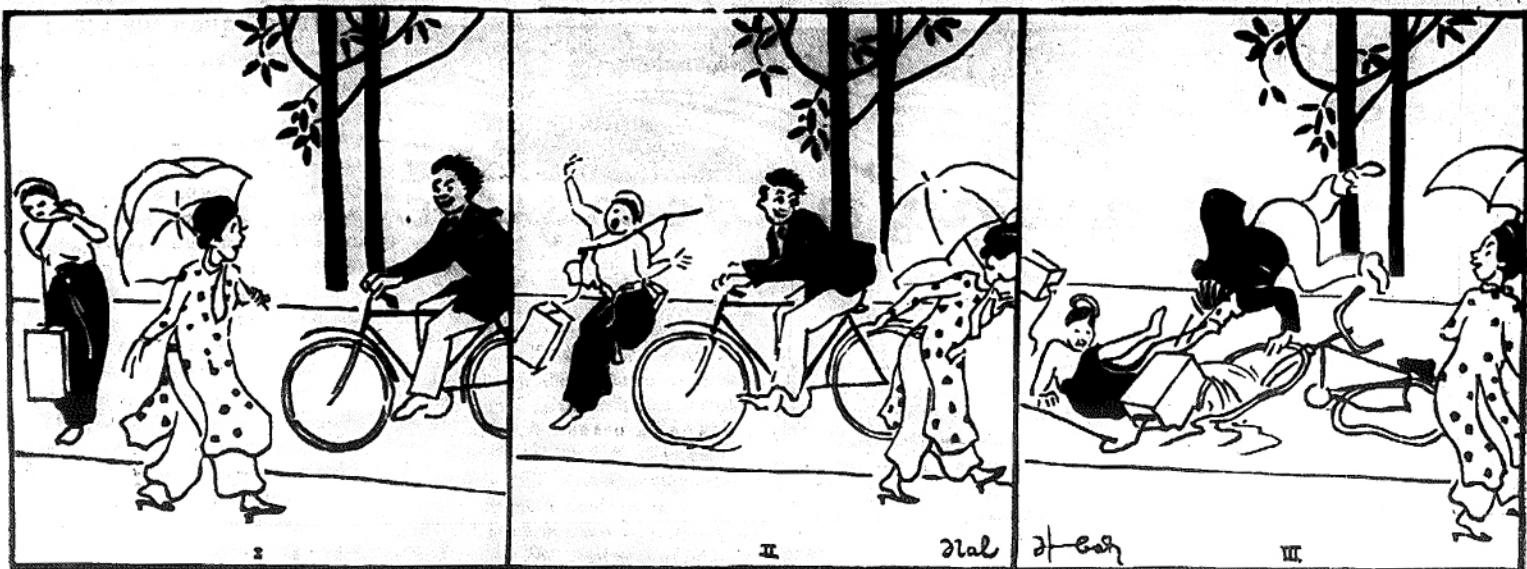
Bà Hân — Ấy tôi quên bằng đi đấy, bác Đức cháu trước cũng giồng ráng vàng ở đó, vừa khen công việc cẩn thận và có vẻ mỹ-thuật.

mà nhất là chữa mấy cái răng cho bác gái chán thi lại thản tình quá — Chẳng biết có già đây không?

Bà Nghỉ — Kia kia, ngay trước mặt, bác cứ trông biển đèo « Nhà gióng răng » TRẦN QUANG MINH số nhà 199 phố Hàng Bông là phết

Đêm nay
PHẠM
TÁ

*Tốt nghiệp trường
Hoá học chuyên môn
Paris
và đẹp.. Vua nè*

Bức tranh không lời

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỚ N..

Bỏ khăn, đội mũ
(không phải mũ tây)

Các báo đăng tin :

Triều đình Huế có chỉ triệu ông Phạm Quỳnh vào làm Thượng-Thư sung Ngựtier văn Phòng Đồng-lý, quyền chính to lầm, biện giờ thì ông còn ở Hanoi, ông còn ngẩn ngủ chưa quyết, ông còn ngẩn, ông còn ngẩn nghĩ.

Ông vào, báo Nam-phong vẫn ra, tuy sắp làm quan mà còn vướng víu duyên vassel, nhưng dẫu sao, thi đắt Hà cũng sắp sửa vắng bóng ông.. chỉ còn bóng Ông Vĩnh thôi.

Có lẽ chẳng bao lâu, bà con xem Nam-phong sẽ được đọc nhiều bài về Huế để nói bài «mươi ngày ở Huế» ngắn quá.

❖

Viện dân biểu
Viện dân biểu sắp đến ngày khai mạc kỳ hội đồng thường niên. Ông Phạm-huy-Lực, hội trưởng đã một năm nay không ai nghe đến tên, không ai biết việc làm, lại có phen mặc áo Smoking đen, đọc bài diễn thuyết du dương... Rồi đến lúc bìa lại nghị trường, ta lại thấy nơi hò hé, nơi si-sao như nói với nhau nhiều câu truyện bí-mật.. Hết cái buồn nào đồng ấy, nơi nghị trường lại vắng tanh như bùi sa-mạc mà các ông nghị lực-lục về quê.. nghị mòn mảm, để đường súc sang năm lại ra bầu ngụy trường.

❖

Tạ-giới-Thạch với
Tưởng-giới-Thạch

Tưởng-giới-Thạch bấy lâu hành hành bèn Trung-Hoa, không coi đất nước Tầu ra gì.. cho đến lúc Nhật sang hành hành bèn Trung-Hoa, coi Tưởng-giới-Thạch không ra gì.

Đến bây giờ, Ph-Nghi nép dưới bóng cờ Nhật, giờ về Mân-châu làm Hoàng đế, lấy Tạ-giới-Thạch làm thủ tướng Ông Tạ-giới-Thạch này cũng hách dịch lắm, nào thân thiện với Nhật, đối phó với Nga với Nhật vào làm chủ Mân-châu, không coi đất nước Tầu ra gì.. cho đến ngày người Nhật sang đây ca Mân-châu, cũng hách dịch, không coi Tạ-giới-Thạch ra gì nữa.

Trung-Hoa có Tưởng-giới-Thạch,

Mân-châu có Tạ-giới-Thạch, có hai ông Giới-Thạch ấy làm cột trụ, nước Tầu chẳng mấy lúc mà hóa ra nước Nhật mơi.

Nhật với Hội-quốc-Liên

Nhật cũ Tùng-Cường làm Đại-biều sang dư bộ Quốc-Liên, tuyên bố rằng việc Nhật nhận nước Mân-châu là vì hòa-binh thế giới.. mà nhất là vì hòa bình của nước Tầu. Việc nhận ấy, Nhật đã nhất định như vậy, Hội Quốc-Liên không bằng lòng cũng nên nuốt giận làm lành.. vì nếu không cho nước Nhật lấy Mân-châu, phải đánh Nhật mà đánh Nhật, còn đâu là hòa-binh..

Rồi sau này, Nhật có lấy cả nước Tầu, làm chủ cả Cửu-Âu, Hội Quốc-Liên cũng nên im hơi lặng tiếng.. vì hòa bình nốt.

Các ông Nghị-viên dân biểu

Cứ ngày các ông nghị khó chịu nhất

Kinh tế khủng hoảng

là ngày Họp hội Đồng thường niên. Các ông đương au nhàn, khôi óc đương làm việc một cách nhẹ nhàng, hôm ấy bỗng phải một phen kinh khủng vẫn đề này, vẫn đề nọ, các ông không loạn óc là một điều lạ.

Lạ nhất là cái tài phát minh ra điều thịnh cầu của các ông hôm ấy. Ông nào cũng có một điều thịnh cầu, ông thi xin lắp sông Nhị cho khỏi có thủy hoa, ông thi xin phá dãy hoành-sơn cho đầu ta có chỗ khán dien, các ông cứ xin.. ở nhà là hơn cả.

Một H. T. B. hay hai H. T. B.?

Nếu ông H. T. B. viết bài «một vấn đề trong sự giáo-dục» ở Lục-linh-tần-văn số 4223 ngày 22-10-32 là ông H. T. B. viết trong báo Trung-bắc của Ông Vĩnh, thì sẽ có truyện lạ.

Nếu là một H. T. B. thì ra H. T. B. có hai «cây viết», một cây mới mua để viết xá thuyết ở Trung-bắc theo nét vach bút chí của Ông Vĩnh, một cây cũ kỹ ông dùng soạn những bài cùng xá-thuyết, nhưng đem xa lắc xa lơ vào tận Nam-kỳ dặng trong Lục-linh-tần-văn của Ông Lâm-văn-Ngo.

Lục-linh số 4223, ông còn nhớ nghĩa sách Kinh-Thi ông học khi xưa mà tuyên bố về vấn đề giáo dục rằng:

Không gì bằng ở trong nhà trường cho thầy được dùng roi vọt!

Vì ông cho rằng «tánh chung của loài người có đau đớn vào thân thi moi sỹ và moi nhơ lâu..

Vậy muốn cho sự giáo-dục có hiệu-nghiem tốt thi không cứ đòi nô, roi vọt dâng ở nhà trường tưởng không nên bô..

Rồi ông B... kết luận: đợi đến khi nhân dân đã tiến hóa, trình độ văn minh đã cao, bấy giờ hãy theo dùng cái chế độ văn minh, cũng chưa lẳng gi làm muộn.

Ông Vĩnh bắn bỏ lây. Hoàng-thượng cũng giáng chỉ bỏ lây.. Ông H. T. B, lại xin dùng roi vọt làm một lối hình phạt đối với học trò mà nhà nước bỏ đã lâu.

Không biết H.T.B. nào là H.T.B. nào. Nhưng H. T. B. nào viết bài ấy.. cũng già man.

bản ngang..

Dân nước Á-Rập, theo đạo Hồi-hồi sập sự gi không may, ngồi đầu trông trời, mà tự yên ủi mình rằng :

«việc tiền định rồi»

Người nước ta niềm cái đức linh ấy có lẽ còn hồn dân Hồi-hồi nhiều lắm. Cái gì cũng dỗ tại ông trời cao : sô mũi, rict đầu, hay hối phải cái xưng, giảm phải minh sinh, đều chỉ là sự phải sống ra như thế, mình cõi giữ cũng không được. Mấy cậu học trò đi thi trượt, có ai hỏi thi cười rằng tại sô, cõi soay cõi mõi ông chí, nứ hồn dít dò mày ra ngoáp được minh bằng con, Mấy ông kí làm thầy có ăn liền dát lót, việc tiết lộ ra, bị bắt giam, cũng chỉ than trách ông trời xinh dâ cho lác lén, lại bắt, phải có lúc xuống Mời ông lang về bắc thuốc không hay, mà có mệnh hè náo, lỗi đâu ở ông thầy, chỉ nên thương cái phận minh mong manh có thể thời l

Đing thường nhất là những cô thiếu nữ không lấy được người yêu, tự yên ủi rằng số phận long dong, mà hỏng mệnh bạc, hết hanh khóc lại rầu rỉ nỉ non.. cho đến lúc nào tim được người yêu khac.

Mà đêm nay, hừng trĩ, Tú-ly có xuống sóm chị em thường thức, nghe dịp hát cung đàn, xác tàu nhập tịch vào bọn «đồng tử quân» để thân thề được nhẹ nhàng. Về đến nhà, vợ có hỏi nhỏ mắng cậu chua chát, chỉ cười rằng có đi hát, có hút thuốc cung là tiền định...

tully

HIEU ICH-CAT

47 HÀNG GAI HANOI
LÀM ĐÙ CÁC THỦ
DẦU VÀ CLICHÉ
GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÀ
CAO-XU VÀ BIỂN ĐỒNG

Vâng, quan cù' viêc!

Hôm ấy, Hán-Dua xác khâu « Robust » ra đi từ sớm tinh sương mà đến tám, chín giờ tối chưa thấy bò về làm cho bà Hán đã sốt ruột.

Vào khoảng 9 giờ 15, nghe tiếng H. D. vè, tôi « người láng giềng thân » cũng chạy sang hỏi thăm.

H. D. sầm-sầm đi vào nhà, mặt đầy rồ khóc, quẳng mạnh khăn súng xuống giường, tôi vội kêu lên :

— Áy chết, ông đã tháo dạn ra chưa?

— Rồi.

Bà Hán và tôi cùng hỏi : Thế nào di có được gì không mà về muộn thế?

— Sui quay quái!

— Góm ông này chỉ nhún mài, thế là một « lô » gì kia? Tôi vừa nói, vừa cởi vào hai cái túi « rết » và một sáu « vịt già ».

— Không nhún gì cả, ông đê tôi kể truyện ông nghe:

« Bì từ 4 giờ sáng cho đến 5 giờ chiều chả gặp « khỉ » gì cả, gặp toàn súng là súng, thật là người khôn của khôn, tôi sực nhớ có một ông bạn mách tôi rằng ở rừng vịt có nhiều nai, hoẵng, tôi lão đến rừng vịt...»

— Ông có gặp nai, hoẵng không?

— Không biết ông bạn có định lừa mình không, nai hoẵng đã chẳng gặp « mồng » nào mà chút nữa mình bị « lèm tài ».

— ?

— Sực sạo mài chẳng gặp gì, tôi quay ra vè, dạ dày lép-kẹp, đi tôi mài cái định, tôi thấy ở dưới ao có 12 con vịt đòn bơi (lội trên bờ một anh nhà què) ngồi coi (hút thuốc vặt), và mặt ngu ngốc té. Trong thấy đòn vịt, tôi nghĩ : « lúc ra đi, túi rết » còn có gà quay, bánh, rượu, thì lúc vè ít ra cũng phải có con gà rừng hay con vịt già chử Gà rừng, vịt già đã không có thi ta làm con vịt nhà vậy. Ủa! cũng phải cho súng nó nổ một phát, nó khỏi túi, ngồi thế, rồi tôi lấp dạn, đưa cho « anh nhà què » năm bảo:

— Nay, anh đê tôi bắn một con, tôi trả anh năm bảo.

Aoh nhà què ưng dung nói:
— Vâng, quan cù' viêc.

Tôi rò rò : « « « » » » , chúng một con tôi bỏ ví o túi « rết », độc giả nhận rõ, cho : từ chỗ ông Hán ngầm cho tôi chỗ Xem cột tư

gióng nước ngược

Thơ đáp người tình nhân mới quen biết

(Muốn gã râu sắng như ông Tôn-dà Nguyện-khắc-Hiếu, trên Phong-hóa số 17 ra ngày 13-10-32 Tú-Mõ Hô-trọng-Hiếu có gửi bức thư cho người tình nhân không quen biết. Không thắc trả lời, nên số báo ngày 20-10 có bức thư nhắc. Biết rõ âm tín, nên số báo ra ngày 27-10-32 có bức thư trả lời...

Tâm động, tình phón tri, thời vira rồi, cùng một hôm tiếp được hỏi lá thư của người tình nhân trả lời. Một lá của Ngụyết-hồ ở Hà-thanh, một lá của Mẹ-Mõc ở Nam-dịnh.

Ngụyết-hồ (chàng mới ở Cung-giăng) rơi xuồng, còn bờ ngõ, chưa biết Tú-Mõ là người thè nào, hỏi vor, hỏi vền. Vậy nhân người tình nhân về tình ống hấy xem Phong-hóa số 14 ra ngày 22 September 1932, có bài tự thuật của Tú-Mõ tự giới thiệu với bà con, thi khắc rõ, còn tho xin miễn đăng và miễn trả lời...

Duy lá thư của Mẹ-Mõc, xem có vẻ đằm thắm, lại gửi kèm một gói to, Tú-Mõ mừng thầm tưởng được râu sắng. Khi mở ra hõa... rau muống, vì chưa đến mùa rau sắng. Năm xưa, Hiếu-Tàn-Đà cũng gửi ba bức thư mà hơn mười năm giờ đãng-dâng mới có người trả lời, nay Hiếu Tú-Mõ mới ba tuần đã được thu dọn lại. Hiếu nõ có duyên hơn Hiếu kia.

Cảm tâm linh linh, dâng theo dây bức thư của người tình nhân ở Nam-dịnh, và Tú-Mõ xin nói vẫn một bài thơ đáp ta.

Thư gửi người tình nhân, mới quen biết.
Đọc lá thư tình viết vần vor,
Lại càng thương hại ban báng-quor.
Ba tuần sấp miêng ăn rau sắng,
Chờ mãi mà nào có thấy thơ!

Một nhời nhân khách ngần-ri-го.
Muốn ăn rau sắng hays chờ cuối xuân.
Hè chùa Hương lối tuần chảy hội.
Rau sắng ngọt sẽ gói gửi lên.
Bây giờ bạn hãy phìn thêm,
Soi canh rau muống mà xem thơ nay.
Thơ này định gửi ngay tuần trước.
Song ngại vì chưa được rõ lòng:
Người ta rõ bẽ, rõ sòng,

Lòng người ai biết chỉ cùng mà đó.

Đọc thơ bạn, lo vò chin khác,

Người chưa quen bồng chốc nên quen.

Thịn minh mà phán, rắng den.

Quê nhà đâu súng mối duyên tình cờ

Huống phải bạn vật vờ giang-giò.

Cũng mang danh sen ngò, dão tơ.

Bồng nhiên chao dỗi thù tú.

Nhưng trong gia-pháp ngàn ngủ bấy lâu

Não ngờ đê ban đau vùi nhớ.

Gặp thân ve, biếng ngủ, quên ăn

Nhớ ra thết đến tẩm thân.

Lấy ai thà viết mục văn « ngược giòng »?

Tình đồng cảm. Cảm lòng chàng dâu.

Gửi vài hàng mong tôi cho cùng

Vì chàng là khách tình chung.

Xin chàng Tú-Mõ khoan dung ngắn-ngo!

Có việc chi mà nghĩ vẫn vor?

Thư chưa đến nỗi gởi báng qua.

Có mươi ngọn muồng dòng sông Vy

Xin gửi kèm vào với bức thư,

Phạm-thị-Cả-Mõc dỗn thư

Nam-dịnh

Thơ đáp người tình nhân mới quen biết

Bà bức thư tình viết vần vor,

Thả « giọng nước ngược » gửi báng qua.

Ngùi đâu cũng đến tình nhân nhí.

Vìa được quà ăn, lại được thơ.

Mấy lời tạ bận dão-tơ :

Trái mùa rau sắng, dành chờ sang xuân.

Hội Hương-Tích tới tuần xin nhí.

Đã hẹn hò thời chờ đơn sai,

Mở quả rau muống su hơ.

Hãy xin tạm lánh kèo ai giận lòng.

Của một dòng nhưng công một nén.

Má lâm lòng lưu luyến siết bao.

Canh sướng cung hòa ngọt ngào.

Non rou sóng Vi. sơn-hao khôn so.

Chỉ hiềm nỗi người cho chưa tố.

Biết họ tên nõn rõ là ai?

Nghé tên luồng những nyc cười.

Tên kia có sảng với người hay chàng?

Dù chưa gặp cũng rắng tri-ký.

Vốn xưa nay thanh khi nhẽ thường

Trăm năm dù chàng đã vắng

Thời ta kết bạn trong lòng thi-ván

Từ khi được tình nhân tri-ngo

Thôi chẳng còn biếng ngủ quên ăn

Vâng, quan cù' viêc!

(Tiếp theo cột nbatl)

dàn vịt bơi chí cách xa độ ba thước tây
Tôi toàn vè, sau thấy đồng loại chèt
mà mười một con vịt kia chẳng những
chẳng sợ sệt gì lại còn dập cánh kêu
« các-các » rầm lên, bơi sán đến trước
mặt tôi « à ra bọn này nó kbi-thị mình
quá » vừa « cát tiết » vừa « cao hứng »
lôi gọi « anh nhà què »:

— Nay anh cầm lấy năm bảo, tôi
võn bắn con nõa...

Ông nói đến đấy, bà Hán sen vào :
— Chèt tbôi, săn thètbôi bắn cả nhà đi.
— Suýt không muối nghe tbôi bịt lõ
tai lại.

Tôi đưa cho anh chàng năm bảo, rồi
« « » » » một con nõa vào nõm « trong
lùi rẽ » tôi. Không biết lúc bấy giờ có
« Thân-vít » ám ảnh tbôi mà tôi lại
muốn « sửa luôn cả dàn ».

— Nay anh cầm lấy một đồng, tôi bắn
hai con nõa.

— Vâng quan cù' viêc! quan bắn nõi
cả mười con cũng được.

Tôi vứt ra một đồng rồi « « » » »
« « » » » . . . bắn đồng rồi « « » » »
đoàng, đoàng, đoàng... đoàng! . . .

Rồi.. tuồn tráng dàn trong lèng ở đầu
mà dùng dùng kéo úa ra vây kin lè
tôi, kẻ gày gộc, giáo mắc, người súng
cuộc, hò hét vang lèn, binh như người
não cũng muốn nuốt tươi tôi, rồi họ
dẫn tôi lên huyện (tôi phải giờ luật ra
họ mới không giám trú), còn cái
« « « nhà què ngu-ngốc » kia nó vừa
chạy vừa cười ngặt ngoéo.

— È! È! phái lửa, không phái vịt
của tôi, vịt của thân..

Nghé tôi đây bà Hán binh như không
thè giữ được tui giận, còn tôi thi buôn
cười ngắt mà không giám cười, phải vò
đau bụng mầm môi nbán mặt lại, tay
chì vào bụng « ra hiệu » rồi ôm bụng
vác cười về nhà.

Việt-Bäng
(Lao Kay)

Còn tui Phong-hóa, còn xuân
Cùng nhau còn viết thư văn « ngược »
giòng »

Song chưa rết nỗi lòng ngọt ngào

Còn vần vor lòn thản nghĩ hoài

Chị chàng Thị-Mõc là ai?

Hay là già già trêu người bạn thơ?

Nhận được thơ cảng nghĩ vẫn vor

Vì chưa lòi mắt bạn báng qua

Dù trai dù gái tình lưu luyến

Xin tạ lòng ai một bức thư.

Tú-Mõ Hô-trọng-Hiếu bá! tay

THUỐC LÂU HỒNG - KHÊ

NHÀ THÌ NGHIỆM BỆNH LÂU GIANG

Bà phát-minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc LÊ-HUY PHÁCH làm thuốc đã lâu năm đặt phòng riêng để thử-nghiệm bệnh Lâu và Giang-Mai.

Hai năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy Lâu mới phải (état aigu) bắt cứ nỗi, máu buốt tức chí đang từ 4 đến 6 tháng khỏi hẳn, mỗi ve giá là 0 p 50

Lâu lâu năm (état chronique) thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay due cung lỵ rắn-rắn, lúc đi tiểu thấy nóng, từ chí mỏi mệt, yếu đuối, và còn sinh nhiều mảng khò chịu khac nõa. Như thế chỉ dùng 2 ve là triệt-trùng, già mỗi ve 0 p 60 và 1 hộp to Bồ-Ngũ Tạng-Trà-Lâm 2 p 00 (hộp nhỏ 1 p 00) là khì bắn thử thuốc này ai dùng không khỏi sẽ già lại tiền. Còn bệnh Giang-mai thì bắt cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bắn hiệu cũng chóng khỏi, hơn là bắn lâu, ai ai đều biết.

Ai muốn hỏi điều gì, xin định theo timbre 0 p 05 để liên viেt trả lời. Ở
na thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách tĩnh-hóa gao-nger (C. R.)

Thư và manda' xin gửi cho:

M. LÊ-HUY PHÁCH, 12 route Sinh Tù, Hanoi, Tonkin

Hồng khê được - phòng

81 — Route de Hué (nhân cho Hòn Ban) Téléphone 755

• TÙ CAO DÊN THẤP. •

Phong rao mới

Sứ Uyên xưa bụng còn voi,
Đông dân diễn thuyết những lời thiết tha'

Núi Nàng, sông Nhị, tỉnh Hà,

Như còn vang vang tiếng nhà Nho Tây.

Sứ Uyên nay bụng đã đầy.

Kết dã lâu ngày lắng tiếng im hơi

Tri-tri Khai-tri, đổi nơi.

Vắng bóng con người tráng cảnh đại thanh.

Em là con gái nhà quê,
Người lán, dám hỏi, em ché ngu dần.

Một em giỏi, hai em giàn,

Thằng bu khuyen rõ, em rằng: em không.

Lấy chồng cho đáng tẩm chồng.

Em chỉ bằng lòng lấy cậu phán thôi.

Ông Tơ cung khéo chêu người,

Se duyên em được như lời ước mong.

Từ ngày em lấy cậu thông,

Tưởng rằng sang trong nén ông, nén bà.

Không ngờ người chốn phồn hoa,

Mẽ ngoài bồng bát, cùa hả rõ ràng không.

Bởi chồng chơi đai chơi ngông,

Kiếm được một đồng lai muôn liêu hai.

Mình em giật gấu và vai,

Mà xem cậu nó ra người và lú.

Giận thân lấy phải chồng hư...

TÚ MỸ

Tìm thấy mỏ vàng ở Sơn Tây

Báo Đông-pháp ngày 28 - 10 - 32 có đăng tin:

Sơn-tây. — Vừa có tin ở đây đã tìm ra được cái mỏ rất nhiều vàng cách tinh thành không xa mấy. Đọc đến đây đã trộm mừng cho các ông kỵ-sư mỏ nước Nam, từ nay các ông khỏi phải cái nỗi nằm nhà khai mỏ... của vợ, lại ngay gần Hanoi có mỏ vàng khởi phiến các ngài phải vào tận rùng sanh nùi dò mòi tìm được mỏ vàng.

Ai ngờ đọc xuống dưới: Diêm-lịch-Sơn, hàng cứ toàn lính Sơn-dòng, đã phải một nhà kỵ-sư Nga...

Thất vọng.

Trường Cao-dâng
Thương-mại bị bắt

Kinh-tế khùng-hoảng, còn buôn bán mấy ai, nên chi nhà nước hãi trường thương-mại.

Gặp một ông học trò, nói truyện, ông không có vẻ gì bất nghiệp cả, vẫn đầu trai bóng, bóng như đôi giày verni ông giặt dưới gót chân.

— Bài càng hay, ông ạ. Khi tôi công học thêm một năm nữa. Chỉ thương

bại cho nhà tôi ở nhà, lập kênh lèo mặt bà tham.

— Thế còn ông?

Binh-vân

Thế nào, ông xem văn Dương-bá-Trạc có bay không?

— Tôi cũng chẳng hiểu, tôi có đọc bao giờ đâu... chắc cũng ba-ná như văn Hoàng-lăng-Bí.

— Thế văn Hoàng-lăng-Bí thì ra sao?

— Tôi cũng chẳng biết, tôi chưa giám đọc bao giờ.

An-nam với Phong-hóa

Ông Nguyễn Khắc-Hiếu trong Annam tạp chí số 4, nói: Duy-tân ngày trước nghe đâu nhiều người đọc mà không biết vì có gì lại chết. Nay Phong-hóa giống Duy-tân, nên ông lấy làm lo cho Phong-hóa, nghĩa là ông lo cho Phong-hóa cũng một số phận như Duy-tân.

Duy-tân làm sao chết, ông vẫn biết rõ lắm vậy cảm ơn ông vì tấm lòng nham hiền quý hóa ấy, còn ông bảo Phong-hóa giống Duy-tân, cái đó để đọc giả Phong-hóa xét đoán, chứ ông lấy bộ óc trái mùa của ông mà xét đoán thì đúng sao được.

Báo Phong-hóa là một tờ báo mới, chúng không phải báo mới nào cũng giống như Duy-tân.

Chúng tôi mới là mới chứ không như tên sinh óc cũ rich mà giám cho báo

mình là cơ quan tiền thủ của quốc dân.

Ông có xót cách tiền riêng, là thế này.

Ông tiến lên một bước.

Ông lùi lại một bước để lấy da.

Ông lùi tiếp lên một bước.

Ông lùi lại xuống một bước để lấy da.

Cứ thế mãi mãi thành ra ông vẫn đứng ở chỗ cũ.

Báo ông cũng vậy:

Sống được một lúc,

Lại chết một lúc, để lấy da.

Lại sống lại.

Rồi lại chết để lấy da.

Cứ thế mãi mãi.

Ông mong Phong-hóa chết ngay dùi trời thấy báo ông chết... tạm một kỳ.

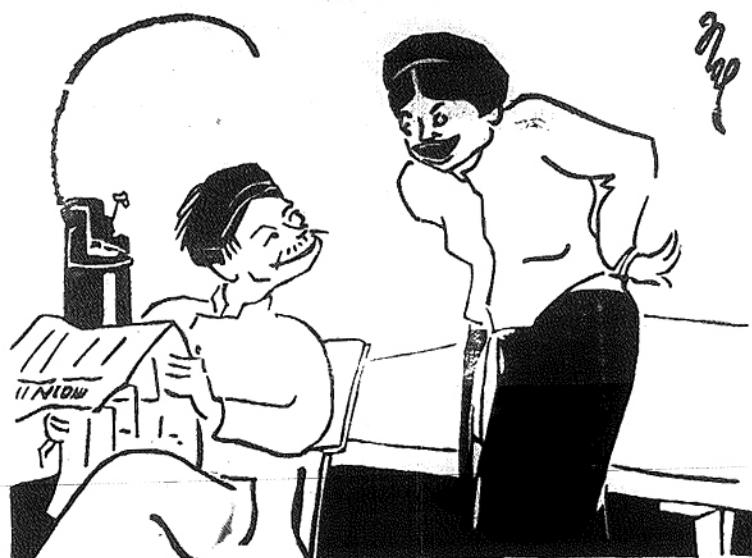
Rồi ông lại sống lại.

Rồi ông lại chết tạm...

Biết bao giờ cho hết cái nạn ấy.

Còn báo Phong-hóa ông mong cho chết — thì nó cứ đi, nó cứ tiến, nó không cần lấy da như báo ông.

Miếng mót

Mợ → Nói với đàn ông chuyện gì, thì vào lỗ tai này lại ra cả lỗ tai khác

Cậu → Nói với đàn bà chuyện gì thì vào ca hai lỗ tai mà ra ca đáng móm

Hỏi các anh em học sinh!

! Nếu các anh em muốn :

- 1 — Học thành tài.
- 2 — Thi đỗ — không đỗ không phải trả học phí.
- 3 — Học không mất tiền, lĩnh học bổng hay được trừ học phí.
- 4 — Một trường có quy chế: kỷ luật, kỷ niều, kỷ cương và kỷ luật môn, tốt nghiệp ở các trường Cao-dâng Sư-phạm, thi nên đến học.

Trường

HÙNG-VƯƠNG

Ở 240 — Rue du Coton et 7 Davillier — HANOI

là một trường mới mở, có đủ các lớp cho Nam-Nữ học sinh, có sân rộng nhiều cây cối, mát mẻ.

Vậy hỏi các anh em học sinh! Hãy đến học thử — không phải trả tiền hoặc bỏ buộc điều gì — chỉ trong tuần lễ sẽ thấy biến bộ lái lung.

ngày cụ rơi ra một bài xã thuyết tre báo Trang-bắc như con gà mồi ngày nô, để được một chưng. Chỉ khác có một điều là chưng gà vừa non, vừa bồ, mà vẫn cụ giống như chưng vịt, khó tiêu lắm.

Ông Nguyễn Khắc-Hiếu là một nhà thể-thao trong làng văn, một nhà chạy xa, lần thứ nhất hơi còn già, chạy còn được xa, lần thứ nhì đã gần hơi tàn mà đến lần thi, cầm thó không ra hơi nữa. Ông Hiếu cũng vậy, lần đầu mở báo Annam có vẻ bi-vọng lâm, sống eung được lâu, lần thứ hai, số phậu ngắn ngủi hơn lần trước mà đến lần thứ tư rồi vẫn còn ngắc ngoải.

Báo văn-học với tòa Hán-lâm

Ông Dương-tự-Nguyễn trong báo Văn học nói chí ông Nguyễn-Nho ở báo Nam-phong, xin đức Kim-thượng lập một tòa hán-lâm.

Áy chết, ông lẩn. Đời nhà ai lại xin lập một tòa xưa ay vẫn có,

Ông Nguyễn ơi, ông có muốn vào viện bùn-lâm, ông nên chịu khó và Huế đến thăm ông Nguyễn-Đệ, hè tất phải xin lập một viện bùn-lâm khác. Vì có lập một viện bùn-lâm mới, ông cũng không được cái chén thư ký vĩnh viễn đâu, mà vội mong.

Tờ báo « Bảo-Hoàng »

Các báo dồn rầm lên rằng nay mai có tờ báo Bảo-hoàng xuất bản ở Huế.

Có tin nó xuất bản rồi lại có tin nó chưa xuất bản. Rồi lại có tin nó không xuất bản nữa

— Mới đây ông P. Q. lại rục-rịch vào Huế.

Tờ báo Bảo-hoàng có lẽ lại rục rịch ra oái.

Chỉ buồn cho ông Ủng-hòa, ông Nguyễn-quí-Hương thấy gió Nam-phong lại mà không thấy mát.

Hanoi và Hà-bắc

Vừa rồi có tin đồn nhà nước sắp thiêu tinh thành Hanoi sang bên Gia-lâm, lấy tên là lịnh Hà-bắc. Ai tạo ra cái nỗi dồn-giết ấy, không biết. Chỉ biết rằng giặc này có lầm tin đồn quá. Đồn bắc-sĩ Nam-anh chế được thứ thuốc lá, đồn ông Nguyễn-công-Tiểu phát minh được một thứ rau mới, đồn ông Đặng-phúc-Thông mới tìm được mỏ đất ở Sơn-Tây, đồn ông Nguyễn-trung-Thuật khảo cứu được một người Annam da vàng, ông Nguyễn-văn-Vĩnh sắp chấn hưng nho-giáo...

Hai cuốn sách mới in

1. — **NAM-NÔI BÍ-MẶT CHI-NAM**
Nội và việc về sinh bón-adán của trai gái.
Có hình vẽ các cơ quan sinh dục và các bài thuốc để chữa các bệnh: Lậu, Dương-mai, bô-thận, diệu-kinh, bạch-dái, au-thái, đường-thai, cầu-tý v.v.

Ái mến cho ái-tinh của vợ chồng được bón-bảo, nói giõng đồng đúc, thán-thè khõe-mạnh, nên mòn ngay sách này. Giá 0.30 ở xa thêm cước 0.20 (Linh hóa giao ngã là op65) thư và mandat dẽ: « Nhật-Nam Thư-quán Hanoi ».

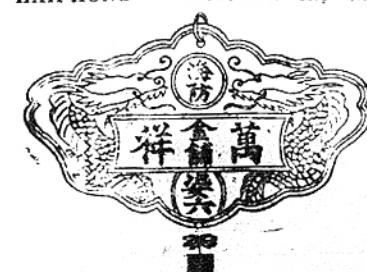
2. — Thương-mại kế-toán chí-nam

Sách này làm số sách nhà buôn, hí buôn, ký-ngõe, nhà làm ruộng, báu chí v.v.

Thương-Mại kế-toán chí-nam là một cuốn sách do ông Lê-vũ-Thái tốt nghiệp trường Cao-đẳng Thương-mại, (ham - tâ Hôa-xa công-ti soạn) ra bằng chữ quốc-ngữ và công-phu, dẽ chỉ dẫn một cách rõ-ràng, dễ-hiểu các số sách nhà doanh-nghiệp phải vào số, công việc trực số cuối năm, cách tính lỗ lãi và thay-hành theo phương- pháp giản tiện. Lối quốc- Ngữ viết tắt. Cách lập danh máy có cả bản-dồ, các thứ máy chử dẽ người không có máy lập đánh cũng được, v.v. Rõ nhà buôn, hội buôn, nhà chế-tạo ký-ngõe, làm ruộng. Các nhà làm buôn, chí đều dùng hợp cà... Trong sách lại cóitem nhiều mục rất có ích như: Các viết thư từ trong việc thương-giao Biên-thoại làm văn-tự giao-kèo... Cách giao-thiệp với nhà hàng, nhà buôn-điếm; các nhà chuyên-môn vận-tải. Cách học tinh nhanh máy đóng...

Thật là quyền-sinh Kế-toán đây dù và rất hợp thời. Cái trờ-đai cạnh-tranh kịch-lit về kinh-tế v.v tiền-tài. Sách đã in rồi. Giấy rất tốt bia cực đẹp chữ thật rõ. Giá 1p50. Mua brô mua lẻ thư và mandat dẽ cho nhà xuất-bẢN như vậy: Nhật-Nam Thư-quán 1 vạn-phòng 26 Hàng-Bông Hanoi — Bác-kỳ gửi cả mandat trước thi là 1p80 cà. Gửi linh-hoa tra-ngân thời là 2p95. Mua ngay kẻo hết.

**BIJOUTERIE TONKINUISE
VAN TUONG
(Chính hiệu BÀ-LỤC)
HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt**

Bản biển chuyên làm, bán và chữa đủ các đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã hơn 20 mươi năm nay; bao giờ vàng cũng không tuổi đồng cango.

Tai có bin thêm các thứ chè tèp hoa sen — Sâm-Cao-ly, Hué-Kỳ, quế-than, yến, luống-Nam.

Qui khách có lòng chiếu cố sẽ không lo srai điều gì.

Có bán theo cách linh-hoa giao ngã

VAN-TUONG

Một

tứ báo

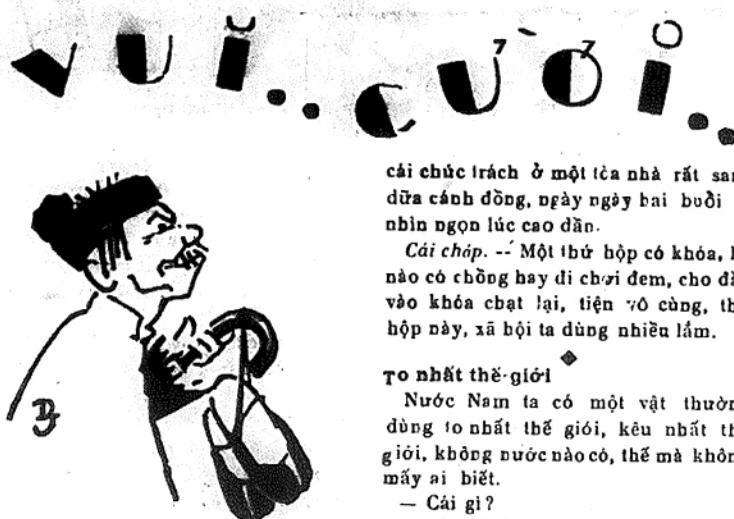
PHONG-HOA...

xuất

một

tuần-lê

vui.

Anh đoán giời

- Nhà tôi vừa ở cũ sang ngày bác à,
- Mừng bác nhú, lai cháu giao chử?
- Không
- Thê cháu gái à?
- Sao bác biết?

Gửi thư xin tiền

Thơ của cháu — Thưa cụ ú, cháu viết thư xin chú cho vài chục dẽ ăn bọc, cháu ngõi xấu hổ quá, khép muôn gửi thư đi nữa, nhưng thư đã bỏ vào nhà giày thép mất rồi...

Thơ của cháu — Cháu đừng lo, thư của cháu bẩn lạc mất rồi.

Bên Hồ

Một chàng đỗ mặt, chờ người yêu, đi đi, lại lại sau lưng cụ câu cà, bồng khẩy phao giật.

- Kia, phao giật...
- Không, con run lòn nó cóng ruột đầy.

Tự vựng họat kê

Chòi phết tiễn. — Một thú gậy có hai đầu: một đầu dẽ đánh vỡ bát nước mặt vợ cà, một đầu dẽ đá vỡ cà khi dã có vỡ bát.

Ó-tô: một cái xe có cái đặc tài là phì nhảy xuống ruộng thì lầm gãy cột đèn

Tham lá cơm nóng. — Farg rêu-đi cô

cái chúc trách ở một lều nhà rất sang dứa cánh đồng, ngày ngày bài buồi ra nắng ngon lúc cao dần.

Cái cháp. — Một lều hộp có khóa, bà nào có chồng hay di chói dem, cho đầu vào khóa chẹt lại, tiện vô cùng, thứ hộp này, xã hội ta dùng nhiều lắm.

To nhất thế giới

Nước Nam ta có một vật thường dùng to nhất thế giới, kêu nhứt thế giới, không nước nào có, thế mà không mấy ai biết.

— Cái gì?

— Cái đe díi hút thuốc lào!

— Ủ, có thể chứ! It ra ta cũng phải được một thứ chiếm giải quán quân hoàn cầu chứ!

Hương đốt muỗi

Một bắc nhà quê được một bó hương đốt muỗi, đêm hôm ấy mang vè thấp thủ, ngủ không buông màn. Sáng mai khẩy, mặt, mũi, tay, chân, chỗ nào dẽ bở đều tịt cả lên như sởi.

Tức quá, mang hương lại nhà hàng trách: « Ông nói hương của ông trị muỗi rất hiệu nghiệm, ông thử trông mặt với tay tôi, hiệu nghiệm thế này à? »

Nhà hàng đáp:

— Hiệu-nghiệm lắm chứ? đó là tại ông không biết cách dùng».

— Dùng thế nào?

— Ông thử bắt sống lấy con muỗi, châm nén hương đi vào hai mắt nó, xem nó có chết bò dời nó không?!

Hai ông thừa

Một ông thừa nói truyện với một ông thừa khác:

— Họ cũng ăn, mình cũng ăn nhưng một đằng ăn mì sào, một đằng ăn hành da.

Ăn mì sào, vừa ngọt, vừa êm khít ai biết.

Ăn hành da, ăn gọi là một tí dã kêu rau-râu,

CUỘC ĐIỂM... BÁO

Annam tạp-chi chết di, song lai bốn lần, chắc rồi còn chết nhiều lần nữa.

Cơ quan tiền thủ của quốc dân ấy sống bay chết, chết bay sống. sống rồi lại chết, bay chết rồi lại sống, chết dở dang bay chết bần, cái dở canh bệ gi đến quốc dân, họa chẳng chì canh bệ gi đến quốc dân... của ông Hiếu, quốc dân độ 30 người đọc Annam tạp-chi.

Báo Chopping chop nboang một căi rót biến đâu mất.

Nói đến chopping chop, lại nhớ xưa kia ở Huế có tạp chí « Thần-Kinh » nhưng nghe đâu vì ngộ gió nên đã chết rồi.

Thời-báo và Bác-kỳ thời-bao chỉ ra trong có mội thời, cho dùng với tên gọi Hai tờ này cũng ra một thời, cung chết một thời hiện nay còn cùng nhau đợi thời, chẳng biết đợi bao giờ

Annam tạp chí và Nam-phong tuy vậy còn hơn báo Thần-Nông.

Báo Thần-Nông họa chăng chỉ có ba người đọc: ông Phục-Hi, ông Hữu-São và ông Bành-Tồ.

Bắc-Kỳ thè-thao, nay thương vō, mai thương vō kia lại thương vō, có ngày thương cảng cuân, bả cảng tay.

Xem báo dở nhiều khi chóng mặt, hea mắt về những « áo to, búa nhón » hơi vân-mạnh mẽ như muôn ván hổ dữ, thế vẫn « vững trãi như ván lý trường thành », khi vẫn « cuồn cuộn như rồng bay, phượng múa »

Ai xem Bắc-kỳ thè-thao là phải chuộng thè-thao, tôi cũng vậy, từ khi đọc báo dở, ngày nào cũng lòi cuộc di bộ tư phòng ngự sang phòng ăn, hai chân cung bước một lần.

Khoa-học tạp-chi, tôi có tinh cách khoa-học, nhưng chẳng qua cái khoa-học vụn, khoa-học « dàn là con trè » Xem báo dở mồi rỗ, không Lèn gát lùi, bằng xà phông, khi nấu cơm nên vẫn luôn sôi có cháy meo mà ròn, rươi ăn được, nước vôi ueng khõig có hại và ông Nguyễn-công-Tiêu là một nhà đại tài nước Nam, là nhà khoa-học độc nhất vô nhị nước Nam.

Nếu chỉ cõi biết có thể, chỉ cõi biết ông Nguyễn-công-Tiêu có chân trong viện khoa-học về khoa học ở Đông-pháp, biết ông Liồng được thùy-tiên chế được máy chạy bằng sức nóng mặt trời (trê con cưng chế máy chạy bánh giò, cái chorg-cơ org) nếu chỉ cõi biết thế, thì nên đọc khoa-học tạp-chi của nà đại thông thái ấy.

Trung Lắc-Ti-Ver có mục bài-dám của Hi-dinh Nguyễn-văn-Tôi, ai xem cũng phải cười... lèng-dì. Ai muốn biết ông Tri-châu châu Muồng-Bố mấy bộ dây mía ibi nên đọc báo dở.

Riêng tôi, tôi đã nhiều khi chịu khó đọc hết một câu trong bài luận thuyết của cụ bàng Bí và ngày trước đã đọc hết các bài thơ « nghìn năm văn vật ». Từ ngày tôi không thấy đăng những bài thơ đó và giải thưởng của cô Ngô-thi-Quyền cũng khóng thấy đâu, thi tôi cũng thôi khóng mua báo.

Còn nữa
NHAT-LINH

NÊN HÚT THUỐC THƠM

TANG LÊ

SWEET CAPORAL

HIẾU

\$ 0,15

COMPAGNIE COLONIALE TABACS

© C. Gobet ATDAR / Lombard

chuyện Phong-Hoa

HAI NHAT GIAO

của Hải-Bàng

Phiên tòa Đại-hình hôm thứ ba
đem sự một vụ sát-nhân rất ghê gớm.
Trong tòa chật ních, nào luật sư, nào
đôi xếp, nào người đến xem, tướng
đến con muỗi bay cũng không lot.

Trước phiên tòa dày một tháng, các
ông đưa nhau cố tìm ra nguyên nhân
vụ ám sát ông phán Tuấn, dù luận
Hà-thành đã bao phen sôi nổi, không
biết thủ phạm giết ông phán vì thù
hận hay vì tiền của mà sau khi giết
lại tự mình buộc mình vào vòng pháp
luật như thế! Một tờ báo ra ngày thứ
hai đã ném vào con mắt bạn đọc giả
một giọng chữ to tướng: « phiên tòa
đại-hình thứ ba này xử vụ giết ông
phán Tuấn ». Thủ phạm Tôn-Đường
sẽ ra đứng ghế bị cáo ».

Sáng hôm ấy những người đi xem
và phong viễn các báo lũ lượt kéo
nhau đến đợi trước cửa tòa từ 7h30.
Xe cao-tu, xe đạp các ngả kéo đến
như nước chảy. Mấy thầy « đội xếp »
cũng thay đổi sẵn chạy qua chạy lại
luôn: « Tám giờ »... tòa mở cửa. Lần
sóng người tràn vào như đê vỡ. Đội
phòng vệ ở tòa cũng không đủ sức
ngăn lại nữa. Trong tòa ồn ào như chợ.
Quan Chánh-án phải ngồi im trong
năm phút để cho bớt huyên náo ngài
mới bắt đầu làm việc...

Trên ghế bị cáo, người ta đề ý nhất
một chàng thiếu niên mặc quần áo đen,
người cao-nhỏ, nét mặt trông rất
điềm tĩnh, hai con mắt mờ màng như
chan chứa bao vẻ bi thương thảm
dạm. Tôn-Đường ngang nhiên nhận
là chính mình đã giết ông phán Tuấn.
Quan Chánh-án cau mặt hỏi: « Anh
kêu rằng vì thù-hận mà giết ông phán
Tuấn, vậy anh có thể nói là tại sao
anh thù không? Còn điều này nữa
tôi cần biết là trừ con giao cảm ở
ngực ông phán Tuấn ra, sở-mặt thám
lại còn thấy một con nữa cũng giống
như thế xuyên qua bức ảnh của vợ
ngõ ta, mà cả hai con trên cán đều

thấy khắc chữ « Khương-Tử ». Vậy
Khương-Tử là ai? Đội giao ấy anh
ấy được ở đâu? Tôn-Đường cứ mặt
ngâm nghĩ một lúc, sau từ từ ngẩng
lên nói rằng: « Hai câu tôi sắp già

thì bà phản giũ lại chơi. Mới đầu khi
cha tôi bị bắt, thi xuôi ngày khát lèo,
cơm chẳng buồn ăn, có khi cả đêm
chỉ người ôm tôi mà khóc. Từ kia
biết được cửa ông phán Tuấn, nhở
chạy chợt, thi hình như thấy vui vẻ
lắm, luôn luôn nở trên môi một cái
nụ cười. Cố nhẹ mẹ tôi thấy quan
phán « đặc lực » mà vui vẻ cung nេn.

Đến mãi cuối tháng ba cha tôi mới
về. Làng sầm đến thăm đồng như hội,
ai cũng mừng cho thoát khỏi chốn
lao-lung. Cha tôi tấp lời cảm tạ chung
rồi chỉ lưu mấy người quen thân lại
uống rượu thôi. Cha tôi suýt một bửa
rượu chỉ ôm lấy tôi. Còn mẹ tôi thi
không những không có cảm tình gì
mà vẻ buồn bã như hiện ra vẻ mặt
Tôi không hiểu ra sao cả mà cha tôi
cũng vẫn điềm tĩnh như thường
không lấy cách xử lính đậm ấy làm
khó chịu. Cha tôi bình nhã là người
thâm thúy, làm việc gì, cũng bay dẫu
do chứ không hay bộp chộp, thấy lả
mắt là tái thì nói ngay.

Chè chén mãi đến canh khuya mới
tan, mọi người đềucio thoái xin về.
Cha tôi tiễn ra, đến ngoài mới vào
đong cửa.

Quay vào đến sân cha tôi hỏi ngay
chú tôi rằng: « chị đâu? »

Chú tôi nói: « có nhẽ chị tôi ngủ
rồi, không thấy đâu cả ». Cha tôi chỉ
một mực cười nhạt bình như cũng đoán
xét được một vài điều bí ẩn gì đấy.

Lúc ấy đã khuya, người nhà đều
ngủ cả. Tôi nằm trong nhà trông ra
ngoài sân thấy cha tôi và chú tôi còn
to nhỏ trò truyện. Câu truyện đã
nhỏ, lại hai người ngồi chạm chán
nhau dưới bóng lờ mờ vàng úa, khiến

chỉnh tè đang soạn gà quê dè mang
ra da tạ ông phán. Tôi nhìn cha tôi
rồi lại nhìn chú tôi xem có doin ra
một tí duyên do nào trong câu
truyện đêm hôm qua không. Không.
Vẫn hai cùi mắt lanh lùng, gần gũi
mà vắng nhợt.

Ba người cũng im lặng trong một
lúc lâu như cùng suy nghĩ một điều
gi đó. Tôi nhìn lại cha tôi thì nét mặt
vàng đã đổi ra màu xanh tái; đổi nhei
cha tôi quay lại nói với chú tôi rằng:

— Chú bảo nó giọn cơm ăn dì thời.
Tôi quay lại thi không thấy mẹ tôi đâu
tôi hốt hoảng hỏi cha tôi rằng: « mẹ con
đi rồi ư? ».

Cha tôi cười nhạt. Cái cười gay gắt,
nhát nhẽo ghê gớm, ác nghiệt như của
giống mọi ăn thịt người, cái cười như
trăm nghìn con giao dâm vào mặt, vào
tai, trong cặp môi nhợt nhạt như sắc
da người chết, nhẹ cái tiếng như sét
tâm can người ta ra, ai mà chẳng sợ.
Tôi lùi lại một bước, quay miếng
ra thì mẹ tôi còn dương lึง thủng
mời ra khỏi cửa được mươi bước. Tôi
vội chạy theo nắm lại thi lai cập mắt
sắc như đổi grum quắc lên đánh lui
tôi lại. Dù cái sự của tôi lần thứ nhất:
mẹ tôi lên tinh tịt ông phán Tuấn!

Từ đó cứ một năm ba ký me tôi
lên tinh mà mỗi lần đi phải hai hôm.
Cách đó ba năm sau, mẹ tôi lên tinh,
nhưng đi đến nửa đường thi ngộ cảm.
May có người quen vực bộ về nhà.
Cha tôi đồ thuốc thang mãi mới tinh
Cha tôi luôn luôn săn sicc cách giường
vì mẹ tôi cảm nặng quá mê thiếp đi
lùn. Bỗng cha tôi quay đổi mắt với
tôi lấy một mảnh giấy gấp từ dã nhau
nát rơi trong túi áo me tôi ra. Rờ ra

Trong cái thời kỳ cha tôi còn ở
trong nhà pha, mẹ tôi không mấy
ngày là ở nhà. Thường chú tôi có hỏi
thì chỉ giả nhời mập mờ: khi thi
quan phán bảo phải đợi trên ấy, kh

cho con mắt tôi trông cũng dù đoán
ra trăm nghìn vẻ bí mật ghê gớm
Bỗng tôi dùng minh, rồi một luồng gió
mát du tôi ngủ một giấc cho đến sáng.
Khi tôi giật đã thấy mẹ tôi quần áo

xem được mấy câu thi ru lên một tiếng.
Chú tôi chạy vào thi vẫn thấy cha tôi
ngồi yên ngòi là me tôi mê hoảng nên
cũng không dè ý đến. Sáng hôm sau,
mẹ tôi đã đã đỡ, cha tôi liền bảo chú

Hai phát giao

Tiếp theo

tôi trong nom rồi đưa đỡ lè lên tinh thay mẹ tôi. Tôi theo đi thi cha tôi ôn lên khóc mà rằng : « Đã làm gì nứa con » Chủ tôi giỗ dành để cho cha tôi đi.

Cách hai hôm sau, nhân có ông ký Toán là mờ tinh được phép về chơi, tất cả cầm bao chạy sang đọc cho chủ tôi nghe Trời ơi, tin đâu xét đánh sang trời. Tin như sau này :

« Hôm thứ năm vừa rồi, ông phán Tuấn suýt bị ám sát. Nguyên hôm ấy, nhà ôn có một người là một sưng tên là Tạ Khuông-tử ngủ lại đây. Lúc đó, độ mội giờ sáng, ông phán Tuấn đương mờ màng, bỗng thấy một người mờ mòn, iỏi một bàn tay sờ phổi ông. Ông giật mình vung giày thi một nhát giao đậm chung chiếc gối đầm. Ông biết là có kẻ hành thieb với ôm sô lấy người, ấy miêng thời kêu cứu. Hai người vật lộn nhau mãi cho đến khi ông phán Tuấn bị một nhát giao vào vai, thi thằng xe dưới bà chạy lên gõ được hung thủ ra lấy thùng chôn lại. Ngay lúc đó, ông phán đã đi nhả thương buộc thuốc. Thủ phạm bị tống lao, nhưng chưa kịp xét hỏi gì thì hôm qua đã lấy giây lung thắt cổ chết rồi. « Chủ tôi và tôi oà lên khóc làm cho mẹ tôi đang ngủ cũng phải vung giây hối tinh đầu. Sau khi nghe truyền, mẹ tôi nét mặt ngạc nhiên như người mất hồn, hai tay ôm chặt lấy hai cái túi áo của bà, mặt ngạc nhiên nhìn chúng tôi rồi kêu lên một tiếng thật thanh : « Cái giây... » Chủ tôi ngờ là mẹ tôi mê hoảng với vực vào giường an nghỉ.

Từ khi cha tôi chết đi đến nay trong nhà vắng vẻ vô cùng, lại thêm mẹ tôi bỏ ra tịnh buồn vui nên nhà chỉ thui thủi có hai chú chó.

Ngày ngày chỉ cứ ngâm ngùi nhìn lên bức ảnh cha tôi, bức ảnh lồng kính dỗ so le mà cũng chẳng ai buồn sửa lại nữa.

Tôi nói : sao chú không báo bức ảnh ra mà chừa lại cho nó bằng. Chủ tôi đứng giây với xuống. Vừa tháo cái miếng gỗ sau ảnh ra thì bỗng thấy hai tờ giấy rơi ra, một tờ chữ cha tôi, còn một tờ đánh máy dã nhora. Chủ tôi đọc cho tôi nghe bức thư của cha tôi : « Tân Đường con ơi, cha di hôm nay thế nào cũng mặc vào tay cùu dịch mắt. Ra thẳng phán Tuấn nó nó định tống lao cha để cướp mẹ con cho dễ. Không biết rằng cha có giết được nó không, nhưng nếu cha có mém hê nào thì con phải tuân lời cha mà cố giết chúng nó đi không được trái. Khuông-tử tuyệt bút ».

Chú tôi đọc xong bức thư hai mắt chúa chan chúa lè ngồi thử người ra. Trong lúc đó tôi cũng đã xem xong được tờ đánh máy chữ vẫn tắt có mấy câu mà có chữ đã tò mò không đọc được.

Tôi định.. lao nó iỏi, cho nó rồ, cho nó phải di xa, vậy mợ.. thế nào.. nhời cho.. biết.. Lên ngay.. » Tôi ôa lớn khóc, không ngờ rằng mẹ lại khô sô đến thế ! ..

« Hôm sau chủ tôi lập tức lên tinh tim me tôi thi thấy người chủ nhà ôi : « cách đây một tuần lễ, có người từ xung là ông Tuấn đã đón bà ấy về đì Hanoi rồi ». Chủ tôi chịu ra công dò hỏi mới biết phán Tuấn đón về làm ở tòa án Hanoi, liền về nhà gửi nhà cửa, thu xếp tiền nong dẫn tôi ra Hanoi cho học máy. Tiếng rằng học nhưng chỉ là một cách che mắt để dò tim dấu vết phán Tuấn mà thôi.

Tôi thuê người đánh một iỏi giao gầm, khắc tên cha tôi lên cán tó ra rằng vì cha tôi mà làm việc đó. Tôi chịu bỏ tiền ra mua các thứ thia khóa cũ, mới trong ba tháng mà vừa mua vừa xin, được một sáu giải đầm đủ 53 cái, chủ tôi thi xuất đệm cẩm cùi với một đồng, nèo là, nèo dus, nên học được thứ thuốc mè gọi là « đcan tèn huong », người nèo bit phải thuốc ấy thi me thiệp ngay đi. Cũng nhờ có thuốc ấy mà tôi giết được phán Tuấn như giờ bàn tay, không có điều cùi khó nhọc cả.

Tôi đã giò được chỗ ở phán Tuấn.. iỏi giao cũng đã di tèn xong.. thuốc nè cũng đã sẵn, chỉ có việc kẽi công..

Bím kẽm ấy, giờ nưa plùn, đuorg xá vang ianh khérg si qua lại. Một mình tôi vò ianh kím đím đồ dùng đê kẽi khuya a lý iữa thi hành iự.. phái, chỉ có nột mình tôi thê, cùi cùi iỏi thi đã biêt tôi từ mày tèn huoc iỏi.. Tôi cũng chârg biêt là di đâu cả mà có lẽ chết iỗi cũng nén, sống nêu chéu tôi, nó khi lùu qera quá.. Một giò sìng.. tôi chup cái mìn « cát-két » xuống đén mắt, khoéc cái eo tay dã ngoài bộ quần áo chen mìn den tôi tự ché ra đê di đem, giết giao, thuốc mè và thia khéra cầm đùn di thang đến phò hàng Đậu. Tôi đã đến trước thà phán Tuấn.

Có nhà tay dài lung nùn ngay trước mặt. Tôi tióng quanh khérg thiấy ai liền theo đuong częng ming leo thang bao lon. Tôi lò kót cái eo già ra cho nhẹ. Mèc gác thuốc mè, gối thuốc mùi xanh xám, tèi châm vào lùa đốt lây khói thiêu vào trong nhà. Sở dĩ tôi không bị mê như phán Tuấn, là vì trước kia chủ tôi cứ thử cho tôi quên hơi đi. Độ năm phút trong nhà có tiếng hắt hơi, tôi chắc là thuốc đã thấu, móc túi lấy chùm thia khéa.

Hết cái nọ đến cái kia đếm chàng hai muoi cái, bỗng một tiếng « tách », cánh cửa mở toang. Tôi rón rén bước lại gần ngon đèn tèn cho to lên, tay tùi lấy đòn giao từ tèi tèn lại bén giuong. Béng qua chiếc mèn lụjn, tôi chỉ thiấy có một người, một người có râu, lèi tòn mèt tôi! Tôi đã định khi rào gập cả đòn rồi mới giết cho thêa nhưng nghĩ không biêt có cơ hội nào như thế này nữa không ? Tôi quả quyết : chỉ còn một bước nữa thi đến cạnh giuong... tôi thò tay tèn mìn. Phán Tuấn đương nằm nghe tiếng bêng lại như hóng lấy mũi giao vào ngực.. tôi giơ thang cùi đâm mạnh vào đầu ngực.. mìn vọt lên đến đinh mìn.

Tôi vội chẹt lấy cùi sọ nó kêu, được độ năm phút thi phán Tuấn, phán thi bị ngạt, phèn thi mếu ra nhiều quá

VĂN HỌC

Cùng bàn về quốc văn

Mười năm về trước, qua các biến sách ta thấy bầy nhan-nhan những sách mới hoặc trước tác, hoặc dịch thuật, nào Tô-lâm, Mô-cô-phuong, một lui chán đời, nào Ba người ngư làm pháo thủ, Hai mươi năm về sau, nào Chồng tôi, Vợ tôi, Shuyền bè-á, Tuyết hồng lệ sử v.v.

Có quyền chỉ in lần thứ nhất rồi thôi, nhưng về sau, rất có nhiều quyền in đến lần thứ hai lần thứ ba. Những cuốn có chút giá trị bán được đã dành, lại những cuốn văn không ra văn, mà cũng thấy bán chạy rầm rầm.

Ngày nay, ta đi qua các cửa hàng sách ấy không thấy bày một quyền quốc văn nào. Họ chẳng những sách giáo khoa như những quyền luân-ly sú-ký, địa-dư thi còn thấy có in mà thôi... ai thấy thế cũng nhận ra rằng các ảng quốc văn hoặc trước tác hoặc dịch thuật này kém xưa nhiều.

Xin lạm kê một vài nguyên - nhân của sự kém đó:

a Nhiều nhà trước thuật dịch thuật ra đời quá. Mỗi thoát nghe câu này ta cho như nột lời nguy luận, có nhiều nhà trước thuật, dịch thuật thi số sách tăng lên mới phải soi lái giảm bớt đi được. Seng xét kỹ thi số người viết tăng lên thực có hai lời suy nghĩ.

b Vì trước số tác giả dịch giả tuy chẳng giảm chắc là có tài song cũng không đến giót nên văn viết ra hay dịch ra còn có thể đọc được. Ngày nay, các ông ấy còn viết, còn dịch,

nhung dòng thời lại mới xuất hiện ra một bợn văn sĩ non. Bọn này, họ vẫn trưởng lâm rắng quốc âm là một thứ tiếng ai viết cũng được. Mà họ đã mạnh bạo xuất đầu, lộ diện thi chờ, họ lại được cái đức tính viết rất nhanh. Họ xuất bản sách dễ dàng hơn con gà mái đẻ trứng. Vì thế nên trứng họ đẻ ra phần nhiều là ưng thời cả. Khách mua hàng không may (mà không may luôn) ăn phải một cái sau mắt thấy bầy bàn là dã sợ hết via dù trong số hàng cũng chen thứ tốt mặc lòng.

b Pháp học lan tết rộng rất mau chóng. Những người Pháp học xem quốc-văn khó lòng mà thích được. Là vì những bài nghị luận của mình đem so với Pháp văn thi ý tưởng còn non nớt hơn, những tiêu thuyết, truyện ngắn của mình đem so với tiêu thuyết của Pháp văn thi có khác gì đem bài của học trò mà so sinh với các ông giáo. Vì thế họ thường chỉ xem sách chữ Pháp, chứ không mấy khi nuô tái sách quốc văn. Họ chẳng có ít sách khảo cứu là còn có thể khiến một số đọc-giả tò mò mò lối mà thôi. Các nhà buôn sách tết phải nhiều ý hướng đọc giả thấy họ thích đọc Pháp văn thi đưa nhau buôn dù các sách chữ Pháp. Biết bao nhiêu bằng sách dăm năm về trước chỉ bán toàn sách quốc văn, nay lại chỉ bán hầu hết các sách tay, nêu tiêu thuyết nào báo chí, v.v. Không mấy biện là không treo cái biển « bán giá bên Pháp ».

— Văn ngài nưa sát đá!

— Thế ngài xem tôi thấy cũng lâm phổi không?

Không, tôi thấy ảng ngay ảng cùn, ảng rì đi!

chết thằng. Tôi sục nghì đến mẹ tôi, tôi lại không nỡ giết nên cầm con giao vào bức ảnh cho mẹ tôi trông thấy mà sửa minh. Rồi từ gốc xuống đến đường lại từ đường ra hòp hàng Đậu, chỉ trong mươi phút đồng hồ, hai tay đã bị sitchat. Trước mặt ông cùm, tôi cũng đã cung khai y như những nhời tôi đã khai với quan lớn, không dám dấu diếm mày may.

Quan chánh án nghe xong đoạn

tiêu xử li kỳ ấy, xem j ngài cũng thân phục. Nhưng công pháp chẳng vì tinh, sau khi đọc bản luật tôi, người ta nhận ra rằng Tân Đường bị nám nám khé sai, Đường vẫn một vẻ mặt âm thầm nhìn lán sóng người đang cuồn cuộn nhau ra, ngàn ngù như còn muốn nghe thêm một vài điều cần biết.

October 1952

Hải-Bàng

c Phản số đông độc giả là phu-nữ và học trò nhỏ.

Đây là n. i độc giả những cuốn tiểu thuyết. Mùa hè trong số s ch qu c văn xuất bản, đến 95 phần trăm là sách tiêu thuyết. Gần đây các báo chí xuất bản rất nhiều, mà b o nào cũng có đăng trá là một chuyện tiêu thuyết. Mất mỗi buổi có mấy xu mà cũng được đọc tiêu thuyết thì tội gì lại bỏ ra những năm sau hào dề mua một quyển sách, c kí kh kh không đọc được.

Ja dã tìm ra bà nguyên nhân của sự sách ế. Bây giờ ta là phải thử tạm bàn tới cách chấn hưng nền quốc văn để giúp cho sự xuất bản :

I Việc cần nhất là nên có một hội Hán-lâm — Công việc bởi Hán-lâm là soạn một quyển Pháp văn «méo» để các nhà trước thuật lấy đấy làm mẫu mà viết văn. Như thế thi cù thê tránh được những lỗi văn bì lấp. Văn biết những văn sĩ có tài thi thường sáng kiến ra hẳn một lỗi văn tân kỳ đặc biệt có kh kh không theo méo luật nào hết. Song trong số hàng nghìn, hàng vạn người mới có một người xuất sắc như thế. Công việc thứ hai của lò Hán-lâm là đặt ra phần thưởng văn-chương để lường lệ các nhà trước thuật. Như thế thi chắc các học văn sĩ trong nước sẽ phần khởi đưa tài mà sích trước tác, dịch thuật cũng nhờ dì mà xuất sản rất mau.

2 Phải có một nền văn phâm binh. Vn những nhà phâm binh phải có công tâm đối với nền quốc văn, không vì thù riêng mà công kích quân, cũng không vì sự quân mà kiêng công kề nòi, kiêng dà kề kia. Có người mới nghe cái đại danh của một nhà văn sĩ đã chán lại, giả có cầm bút công kích thi quân bút cũng run lầy bầy. Hạng dứt dát ấy không phải là nói tuc, cũng không phải nói quá, nói càn.

Còn các nhà nghe lời phâm binh? Càng nên có hai cái nết tốt của nhà phâm binh: là công khai và trung thành. Có công binh mới không giận mà biết nghe lời nói thẳng. Cò can đảm mới biết sửa lỗi, mui không gián không nản chí. Không những thế, cò can đảm mới biết nhận rằng mình kém mà thôi dì không viết văn nữa, khiếu trong văn giới bót được mjt nhau trước thuật quá soái.

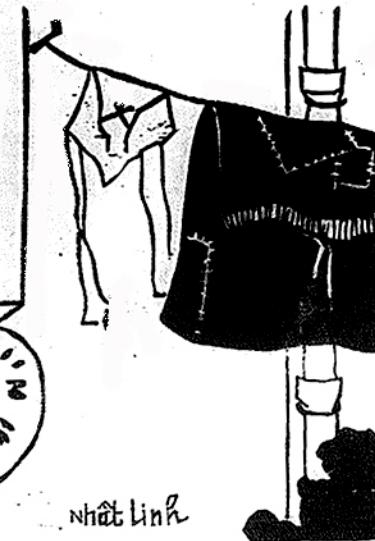
Lúc dã có một hội Hán-lâm, hoặc học văn-học chỉ đường cho các nhà văn-sĩ noi theo, và một nền văn chương phâm binh vững trãi bđ khuyết và chính thu cho quốc văn thi lo gì không có c c nhà trước thuật c trù danh và có ngai gí các đc giả không đến các hàng sách annam mà mua nhuros pho sách có giá trị. Ván-Lực

Kỳ nág vi thiều chđ, nén không dăng
được bài Khoa-học và bài Mỹ-thuật.

Con mắt nhà mỹ-thuật c khac

Nhà mỹ-thuật làm bầm = Đẹp ! Đẹp thật !

Nhất Linh

Tuyệt hét Bệnh lâu. Giang

Các ngày sán kh kh khỏi chứng bệnh tinh. Bi độc còn lại. Nước tiểu; kh trong kh vàng. Tiêu vào cùi cốc trông thấy lẩn vẫn đặc, như dầu sợi chí giày giày như mủi. Qua đầu thường uột dinh, thỉnh thoảng ra đồi ti mủi. Hoặc sáng kh ngù giày. Trước khi tiêu tiện nặn thấy một chất trắng tráng như sữa đặc, áo cùi độc hoặc làm việc gì quá đó bệnh lai phát phát, mà có người xuong thận thường thấy đau mỏi như thể đèn là nọc lậu chưa dứt tuyệt hồn, dì độc còn lại nên thường phát như vậy. Ma燈 (trù hét bệnh) cần thi ta dùng ngay thử thuốc kiêm tinh tuyết lâu (thuốc triết nọc) giá 1p.50 một hộp. Nhé 2,3 hộp nặng 4.5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên dã biến linh nghiệm của thuốc kiêm tinh.

Còn người đang thời kỳ phát hành, dì dài ít mội, cường dương thấy đau, nỗi bạch, ra máu ra mủ: đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thử thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đang thời kỳ phát) giá 1p.50 một hộp nhẹ 4.5 hộp nặng 6.7 hộp là khỏi ngay.

Mà người bệnh phát ra thi thấy hấp sít nồi hach qui dầu lở loét minh mày mẫn tít mèi mồi xuong dae thích thường thi hấp giật giật. Như thế dùng ngay 4.5 thuốc Giang giá 1p.70 l i là khỏi ngay.

Nhưng thuốc dã kẽ ra đây đều không công phát không hại sinh gục. Hiện dã nhiều người uống khói, và đã nhận được nhiều giấy chứng cùi của các người uống khói gửi về cảm ơn. Đóng nhé đóng cùi giấy chứng chỉ cung iêu các người cùi on dè các đc già biết. Nhưng vì bệnh này là bệnh kin. Vậy xin miễn đăng.

Bình-Hưng 89 Pavillons(phố Mã-Mây) Hanoi
giấy nói 548

Shu-tu.

Liêu yếu đào tơ

Chị em xưa nay bị đàn áp dưới quyền đàn ông, một phần là vì hoàn cảnh, xã hội gây nên, một phần là vì giới sẵn cho chị em lầm thân liêu yếu đào tơ.

Chị em chịu đựng sinh dục, vì dãy mà chị em kém đàn ôi, song chị em hơn đàn ông cũng vì dãy.

Chị em yếu hơn đàn ông, nhỏ hơn đàn ông, không kẽ nồng bà nào cầm tinh con trâu, chồng thành-nhân hơn đàn ông, vlc còn giữ sức để chịu đựng cái công kh kh học, mang nặng đẻ đau. Chị em chồng thành nhán, chồng chán hơn còn trai, ai quan sát bọn trẻ con đều công nhận như vậy.

Một cô con gái vào khoảng 15, 16, dì đứng dã nghiêm trang, đứng dán, ăn nói dã ý nhị, như một bà hơn ba mươi, bốn mươi tuổi. Giúp đỡ mẹ cha sán sóc nhà cửa dã như một người

lớn. Một người con trai cùng một tuổi ấy dã biết gi.

Những chị em thành người chồng, cùn kh kh phải là mjt điều lợi. Bao nhiêu cơ thè chị em cũng vì dãy mà không nở nang ra được nữa, thân thè không nở nang. Thế cho nên nhiều người cho chị em không đủ tài cùn, nghị lực để chen chân vào việc đời, tri khôn chị em không vượt khỏi cái trí khôn lùi trê miệng thế có câu «dàn bà con trai ».

Nói vậy thật quá dám. Thật ra, tám lòng chị em ngày thứ dã cảm hơn đàn ông, chị em có lòng yêu người, vị ngọt hơn đàn ông, tám lòng xâ-ký của chị em dối với con lại càng rõ rệt. Lòng mẹ yêu con trưởng không còn tình yêu dám nào sâu xa hơn được, bền chặt hơn được.

Chị em, từ lúc lợt lòn, dã đem cái mong manh đồng yêu, đ ng kính giải «bóng lung quan» câu theo «chồng là phận nữ n'í», mấy ngàn năm nay vẫn là thường tình con người ta, nay có dời hồn dì, cũng không được nữa.

Chị em cù bị bọn đàn ông họ dán áp phai, song dối với những người biết nghĩ, vợ chồng lấy nhau không phải là dè ép chẽ lẩn nhau, nhưng là dã cùng nhau hòa hợp, giúp đỡ nhau mà dão tạo lấy một cái gia đình. Chị em mới có lầm thân yêu ơi, bùn phản người chồng là phải dè dại che chở chị em trên con đường đời.

Trái lại, chị em nêa quên mất phản hòng nhan mang mạnh chị em dã không được ích gi mà còn riêng chịu thiệt thòi nữa.

Quyền của chị em là quyền trong gia đình, mà sức mạnh của chị em trong hai chữ ái linh.

NHẤT LINH

Hiệu thuốc tây

VU ĐO THIN

25 27 29 phố Hồ-hồ
gần ga tàu điện
Hanoi

Thuốc ho
Pulmogénol
Op70 một chai

Rượu bù
Vin Super Tonique

Mẫu bù

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Hội đồng kinh-tế và tài-chính hội đồng

Đến ngày thứ sáu 2 December 1932, hội đồng kinh-tế và tài-chính sẽ họp hội đồng thường-niên tại trường Cao-dâng phố Bobillot.

Viện dân biểu Bắc-kỳ họp hội đồng

Đến thứ sáu 9 November này, viện dân biểu Bắc-kỳ họp hội-dồng tại hội quán Khai-trí tiến đức.

Quốc Thống-sư sẽ đọc một bài diễn văn khai mạc, viện dân biểu sẽ cử một ông nghị đọc một bài diễn-thuyết đáp lại.

Trước khi xét-sở chi thu các ông nghị sẽ bầu một ông viện trưởng và một ông phó viện trưởng.

Năm nay các nhà báo sẽ được đến dự các kỳ họp, nhưng chỉ được ngồi nghe mà thôi, chứ không có quyền bàn bạc hoặc ra hiệu suy các ông nghị diễn gi.

O

Ông Ng-mạnh-Tường diễn thuyết

Đến chủ nhật 13 November, hời 3 giờ chiều, bao « Ami de la Jeunesse Studieuse » sẽ mở mít-euope diễn thuyết tại hội K.T.T.Đ. Ông Ng-manh-Tường, tiến sĩ khoa văn học và luật khoa sẽ nói về vấn đề tổ chức các trường Cao-dâng bên Pháp (organisation des écoles supérieures en France)

O

Bãi trường Cao-dâng thương mại

Sáng năm học này sẽ bãi trường Cao-dâng thương mại

Các học sinh hiện lồng học ở trường Cao-dâng thương mại mà học lực khá sẽ được cấp một cái chứng chỉ, để về sau có dự thi các kỳ thi gì của nhà nước mà ra thi cũng được quyền như các người có bằng tốt nghiệp trường Cao-dâng thương mại.

O

Thi vào trường Canh-nông Tuyên-quang

Đến ngày 13 Février 1933 này, tại Hanoi sẽ có kỳ thi tuyển học trò vào trường Canh-nông Thực hành Tuyên-quang.

Các đơn xin ứng thi phải gửi đến quan Đô-ly, quan Công sứ lâm minh ở trước ngày 10-1-33. Các thí sinh phải ít ra là 16 tuổi, và nhiều nhất không được quá 23 tuổi.

Có nhân một ít lý-do học sinh, không phải thi cũng được ăn học như các học sinh khác, nhưng không được lĩnh lương tháng và về sau tốt nghiệp phải kiểm việc mà làm, chứ nhà nước không bù. Ai muốn xin vào học lớp này phải gửi đơn đến quan lâm minh ở trước ngày 5 janvier 1933.

Tại trường luật học

Các thí sinh chung tuyển kỳ thi viết bằng luật học Đông - dương (certificat d'Etudes juridiques Indo-chinoises) khóa tháng Oc-tober 1932 như sau này:

Năm thứ nhất, — MM. Nguyễn-vân-Cu, Cao-vân-Hέ, Nguyễn-Thuy.

Năm thứ hai, — MM. Ng-Diên, Nguyễn-tường-Tân, Ng-vân-Định, Phạm-thu-Phủ, Trần-vân-Đạt, Trần-thúc-Hoan, Ng-vân-Trưởc, Trần-Khiêm, Ng-vân-Baoh, Ng-vân-Thắng, Ng-quang-Thabo, Ng-quang-Chi Lambert, Bùi-nhật-Triob, Phạm-váu-Xung, Lê-lái-Trường.

Sáng nay những người năm thứ nhất đã bắt đầu thi kỳ văn đáp.

Sáng mai những người năm thứ hai sẽ bắt đầu thi kỳ văn đáp.

Tin trong học chánh

M. Brachet giáo - sư thường hạng ngạch Cao-dâng tông sự tại Đông-dương đại học đường được bồi lâm chức chánh như học chánh xứ Bắc-kỳ thay cho M. Silhou.

M. Silhou chánh nhà học - chánh Bắc-kỳ đổi sang làm đốc học trưởng Henri Rivière thay cho ông Lohenet, xuống làm chức giáo sư trưởng ấy.

9 người được tha

HAIDƯƠNG. — Đến 6-10, sở Mật-thám về Cầm-giảng bắt được một bọn 23 người thuộc chi bộ hội kín ở huyện đó D. P. đã thoát rõ.

Nay xét ra trong bọn hai mươi ba người, có chín người vô can, thì hôm 23-10, sở Mật-thám đã thả cho chín người đó rồi. Hiện chín người được tha hẳn đã về quê quán họ ở Cầm-giảng. Thế là trong chi bộ Cầm-giảng còn mười bốn người bị giam thi.

Một cách quảng cáo về những công nghệ và những thắng cảnh

HAIDƯƠNG. — Trong dia-hạt Haïdoung, hiện nay các làng có công nghệ hay thắng cảnh đều có bến cảng ở đầu làng.

Coối năm nâm ngoái, quan Tông - đốc phái viên tri huyện Ng-vân-Lan và thày thừa phái Võ-té-Huân cùng người thợ ào ào về các làng để quan sát về những công nghệ và những danh lam, thắng tích, rồi ghi chép kỹ càng và chụp ảnh đem về.

Nay thấy quan Tông - đốc sở về các phủ huyện bắt làng nào đã được ghi tên và làm bến thi trich quỷ ra 4000 đem lên tinh tinh cái biếu về. Cái biếu ấy son vàng, chửi đỏ, có cột đúc bằng xi-mo. Làng nào có thử công nghệ gì thi nêu thà công nghệ ấy ở trên rồi đến tên làng ở dưới, hoặc coi làng cái khai gì cũng đều như thế.

P.V.

Một bọn cướp có khí giới vào cướp nhà Nguyễn-Lực đâm sự chủ nhà suốt bụng

HAIDƯƠNG. — Hời 12 giờ đêm 21-10, ở làng Phượng - dương thuộc huyện Taobien Haïdoung, có xảy ra một vụ cướp làm náo động cả huyện II. Một toán chúng 20 kẻ cướp, có vũ khí giới vào cướp phá nhà Nguyễn-Lực, vỡ vét tiền bạc, rồi đâm sự chủ gần bờ mạng.

Chức Thủ-tướng Nam triều

Trước đây có tin đồn rằng cụ Thiếu-Hoàng-trong-Phu bay mai sẽ về kính lâm chức Thủ-tướng thay cụ Ng-hữu-Bài triết.

Nay chúng tôi lại nhận được tin rằng :

Tuy Chánh-phủ Bảo-đại và đức Bảo-đại cũng muốn để dành chức ấy lăng cu, nhưng nghe đâu cụ đã từ chối vì chắc bà con ta đều biết cụ đối với xứ Bắc-kỳ rất có nhiều cảm tình. Vả chừng hiện cụ đang đứng đầu nhiều hội thiện và các hội công ích, như vậy nên cụ không muốn phụ lòng qui mến của bà con Bắc-kỳ mà vò kinh nhận chức thủ-tướng.

Nếu tin này mà đích thực thì chức thủ-tướng Chinh-phủ Nam-triều chưa hiểu rõ đây sẽ về tay cụ nào?

Đức Bảo-đại ra Thanh

Được tin đồn rằng đến ngày mồng bảy tháng mười ta này (4 November) đức Bảo-đại sẽ ra ngự ở Thanh-hóa yết kiến đức Triệu-Tô và thăm quí hương.

Bà Chánh-phủ xin xuất gia đầu phật

Trước đây có tin đồn rằng bà An-phu là con gái cụ Hồ-đắc-Truong và là Chinh-phu đúc Khai-định xin ra ngoài, chứ không muôn & trong cung. Nay lại nghe tin đồn rằng bà đã xin phép Tôn-cung và đức Bảo-đại ra tu trong một ngôi chùa gần chợ Tuân-lôi đường lê Lăng Minh-manh.

Tin này mới là lần đầu chưa có gì là đích thực.

Ông Phạm Quỳnh sắp vò kinh

Ít lâu nay có tin đồn ông Phạm Quỳnh chịu nhiệm báo Nam-phong sẽ vò kinh sang một chức trọng yếu trong triều, nhưng chưa ai rõ là chức gì. Nay cứ như là Hué ra thi đã có chi-dụ, ông Phạm Quỳnh được thụ hàm Thượng-thư sung đồng-lý văn phòng nội các.

Nay nghe ìt lâu nữa, ông sẽ bồ làm Thượng-thư bộ Quốc-dân giáo dục. Chừng đầu tháng một tết này thi ông từ biệt Hà-thành để về Hué.

(xem trang 11)

Tin tờ báo bảo hoàng ở Hué chỉ là một tin đồn

Theo tin đồn trong một tờ báo Nam-kỳ, vài tờ báo ngoài Bắc cũng đăng rằng đức Bảo-đại sẽ mở tại Hué một tờ báo Bảo-đảng, đứng đầu chí là M. Ông Hòa bay M. Ng-quí-Huông, trợ bút báo Tiếng-dân.

Có thực chàng? Chàng có chàng? Thị đây trong báo Tiếng-dân, ngày 22-10, ông Ng-quí-Huông đã lên tiếng cãi-chinh, ông Huông rất lấy làm ngạc nhiên vì chính ông & cũng nghe nói dù là lần đầu.

Vậy ra tin báo Bảo-đảng sắp mở ở Hué chỉ là một tin tưởng tượng mà thôi.

NAM-KY

Bác sĩ Nguyễn-vân-Nhà tự tuyên sinh

SAIGON — Bác-sĩ Ng-vân-Nhà là một yếu nhân trong báo giới và trong thế-thiền giới ở Nam-kỳ. Bác-sĩ là một nhà hoạt động ngoài cái nghề giao kèo (làm thầy thuốc), bác-sĩ còn múa bút và múa vợt nữa.

Bác-sĩ làm phi-hội trưởng hội thi-dục và chủ nhiệm tạp chí Dot-aii dục bảo-cung Ông Triệu-vân-Yen là thành-hội trưởng-trưởng: « Cử ứng ta nên với sửa sang hội lại vì tôi không bao lâu, tôi phải đi du lâm viễn phương... » Ông Triệu-vân-Yen không lấy làm lạ vì thường có tình ham du lịch. Ngày sau ông Nhã gặp một người bạn gái cũng ní i như ý trai. « Tôi sống ở đó, nhuc nhẫn quá. Tôi muốn tiềm một phát thuốc để chết phút để chờ rồi. » Sáng ngày hâm 18 hời 9 giờ quái thệ ông Nhã uống thuốc phiện với đám thanh-rồi là bất tỉnh nhân sự. Người nhà trong thấy đi gọi bác-sĩ Trần-vân-Ba và bác-sĩ Montel Béch tình không ngập lâm nhưng khá targ.

Vi sao bác-sĩ Ng-vân-Nhà tự tuyên sinh mà không cứu sinh nữa? Nội-tinh chàng? Rồi chí chàng?

(tích theo báo-la tiép-he)

Hết dấu mõm đến dấu gươm

SAIGON — Trong hội nghiệp-doán các nhà trạng-sư Saigon, mới xảy ra một cuộc gãy gò của hai ông trạng-sư Gallois Mont-brun và Régnier.

Vì một truyện bắt binh trong phòng-một-quan tòa mà trạng-sư Gallois huộc trạng-sư Régnier phải xin lỗi, nhưng ông rray không ngập lâm nhưng khá targ.

Việc này có lẽ đem miêng mà phản-sứ không thèn nói kết quả được. Nghe đâu hai bên sẽ dùng lưỡi gươm hoặc súng đạn, họa chặng mới bảo tồn được danh giá riêng của mỗi bên.

Bắt đầu khai giảng từ November 1932

1. Littérature française (programme baualauréat) tous les jours de 19h à 20h 2. Français Mathématiques programme diplôme tous les jours de 19h à 21h 3. Littérature Annamite tous les samedis de 20h à 22h

Ai muôn

a) học thêm để thi Diplôme và Baccalauréat cho phần chúng tuyển ;
c) học làm văn, thơ quốc-văn

e) giải trí tiêu sầu ngoài những giờ làm việc các sở, thi lôi đến trường Hồng-Bàng mà nghe mấy ông Cử-nhan Khoa, văn-chương khoa toàn-pháp và bà thi-sĩ Nguyễn-khắc-Hiển diễn giảng.

b) chỉ có thi giờ học « Lớp tối » để thi bằng tú tài ;

d) học thêm hán - văn (để biểu thấu-quốc-văn) ;

Ai hỏi thê-le

LYCÉUM LIBRE HONG-BANG

68. 70 Rue Jules Ferry - 12. 14 Avenue de la Cathédrale 39 Rue Lamblot - Hanoi

Một cô bé sáu tuổi được thưởng
ngân tiền

Là cô Trần-Lý-nhật Mai, con một bà nghiệp chủ ở trong Lục-thị. Mới đây cô bé ấy qua Huế với bà ngoại, có bắt mày bát ca cải-lương nên đã được thưởng ngân tiền. Mấy bữa nay, có Nhị-Mai ở Hanoi, có bắt riêng cho mấy bà quen thuộc thi được ngợi khen lâm. Mới sáu tuổi mà bắt chảng những đứng đip lại có điều bộ rất khéo nữa.

Nhật ký mặt ướt với Nga chặng?

Londres -- Có tin từ bên Anh nói biến này Nhật-Ngà và Mân-châu đang tiến hành cuộc giao thiệp bí-mật, để giải quyết vấn đề ngoại giao của ba nước và củng nhan lập một điều ước mới từ nay không được sâm phạm lẫn nhau, cùng là thảo tờ giao kèo khác về con đường Trung-dông thiết.

◆
TRUNG HOA

Phùng-Ngọc-Tường lại hoạt động

Huong-Cảng -- Vừa có tin rằng Phùng-Ngọc-Tường đã liên hiệp với Hàn-Phục-Cử & Sơn-dông và tướng lính một bộ phản Hoa-bắc để phản đối Trung-Hoang-Lương và Tưởn-Giỏi-Thach. Cục diện Hoa-bắc đổi nhanh lại sinh truyện bối rối. Không những thế mà thôi. Phùng-Ngọc-Tường lại là một tay chúa chұm quân phiệt, đã kinh tiếng một dạo, ngày nay lại rực-rịch hoạt động, thi tinh hinh nước Tầu không khéo lại trở nên rõ bết bát nữa.

◇

Điêm-tich-Sơn vẫn nói gót
Phùng-Ngọc-Tường

Sơn-dông -- Vừa có tin Phùng-Ngọc-Tường đã liên hiệp với Hàn-phục-Cử thì lại có tin Điêm-tich-Sơn cũng định hợp tác với Hàn-nết, mục đích cũng không ngại cái kế đánh đổ họ Tường.

Tường vẫn là tư thù của Điêm Phùng, chuyện này hứa tay quân phiệt lui ra đổi dồn với Tường, cái ghế của Tường chắc lại bị một phen ngồi ngang.

Chương trình lớn của bộ
Tham-mưu Nhật đối với Mân-châu

Tin điện Nam-kinh -- Ngày 12 October, bộ quân Nhật tại Đông-kinh có khai kỳ Hội-nghi tối cao quân quan, các yếu nhân du lịch có Hoàng-Lộc, Lục-Tường, Sơn-cuong Quân-vụ các trưởng, Chán-ky thám mưu thư trưởng, Mai-tần Tòng-vụ Bộ-trưởng quyết nghị mấy điều sau này:

1 Phương trâm Bi-lục-quân đối với Mân-Châu từ nay về sau.

2 Sự hành động của quân Quan-dông và sự thiết bị rất có hiệu lực.

3 Quyết định dem cái phương châm chắc chắn đối với nước Nga từ nay về sau, để giải quyết Nhật-Ngà-Mão, ba nước không cùng nhau xâm phạm và vẫn đề ba nước đồng minh.

4 Phương pháp đối với bộ đội Tô-binh Văn tại Mân-châu-lý,

5 Phương pháp đối với vấn đề Nhiệt-bà

6 Phương pháp dự bị làm cho tiêu diệt quân Nghĩa-dũng và quân cứu quốc tại Mân-Châu.

7 Giải quyết sự quan hệ đối với nước Nga bởi Mân-châu-lý mà sinh ra,

Bộ Tham-mưu và bộ Lục-quân đã phải viễn dem cái án buồi Hội-nghi ấy sang Mân-Châu, giao cho Vũ-Bằng đại tướng toàn chèu thi-hành,

Việc ông Lê-quang-Trinh kiện mấy
nhà báo

SAIGON -- Hôm nay tòa đã xử xong vụ này. Bác-sĩ Lê-quang-Trinh đòi 20000p00 bồi thường, tòa bác đi, tuyên án bắt mỗi nhà báo bị kiện phải bồi thường cho ông 10000 thỏi.

◆
Nhật nhất quyết trừ giết
quân Nghĩa-dũng

Bắc-binh -- Nhật-lần này nhất quyết trừ diệt quân Nghĩa-dũng Trung-hoa, nên quân đội Nhật & Quốc-đông đã tổ chức lên một đoàn quân riêng rất kiêu dũng, có một vua người mờ trong cách hàng bão dǎo Tầu và Cao-ly cùng hàng trù binh Nhật.

Hiện nay họ đang huấn luyện cho đoàn quân này rất gấp, đợi khi thành thạo rồi, sẽ cho sung hàng tiền đao di đánh quân Nghĩa-dũng.

Theo tin các báo Tầu thì đại-tướng Nhật là Vũ-Đăng nhất định trong một thời kỳ rất ngắn phải trừ tiệt quân Nghĩa-dũng Trung-hoa. Họ đã cho lập một trại máy bay ở phía Tây-Nam tỉnh Phùng-Thiên rộng chừng năm trăm mẫu, phi tần tới hai triệu đồ-la, để phòng khi cần dùng đến.

NÊN DÙNG

Sà phông thơm ròm mặt-biển

MONDIA

vừa thơm, vừa rẻ. Có bán khắp mọi nơi

Thứ kem thay phân hiệu Velouty Dixor càng dùng màu già càng mỳ khi ra mưa ra nắng cũng khay đậm mà có bồ hôi ra cũng không giảm mất màu kem. Thứ kem này không những thay phân, mà về mùa rét dùng thay thuốc nổ thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lê-khắp mọi nơi

Đại-lý độc quyền: **LUNE FAT. 23** — Rue Changeurs, Hanoi

HUẾ-DÂN • NHÀ TRỌNG RĂNG
46 HÀNG DA GIÁ PHẢNG BỘNG
CHUYÊN MỤN
TRỌNG RĂNG, CHỮA RĂNG
DƯƠNG NGƯ: VĂN QUYỀN
CƠ ĐẶNG CHỨNG, CHỈ ỐPHAP
VỀ, LÀM CÔNG VIỆC KẤT CẬN
THẨM VẤT MÃU CHUNG

VĂN VUI ..

Chí Khi

Anh Sơn, bạn tôi là người có trí Lhi. Anh chỉ những muôn dem tài chí ra làm công việc xã hội, ích quốc lợi dân. Anh thường ché những người chí biết đến thân mình, děa nhà cửa vợ con cõi ngoài ra không nghĩ đến ai nữa.

Tôi với anh son chơi bài rất thản thiêt, cũng chỉ vi phục cái chí to tát của anh ta. Anh em thường rủ nhau đi chơi khi chơi thuyền suối giòng sông, khai lén tên đỉnh núi, cùng nhau ngồi nói chuyện. Trong những lúc rãnh ngà ngâ bàn đến việc thiêng hạ, cái hăng hái cái lòng nhiệt thành của anh Son tưởng có thể soay dồi được cả trời đất, và cái chí khai của anh tướng không bao giờ mất được.

Đến khi anh son lấy vợ, tôi mừng rằng từ nay anh đã có người trông nom công việc trong nhà, dě anh có thể dem hết thi giờ tài chí ra gánh công việc xã hội; tôi đến chơi sub, anh vui vẻ mà bảo tôi rằng: từ nay ta sẽ bắt đầu làm việc.

Nhung ngày qua tháng lại, anh vẫn

im hơi lặng tiếng, chỉ thấy năm nay dứa con trai, nǚu khác dứa con gái. Cứ mỗi lần tôi đến chơi, anh lại đem cháu ra khoe: nay nó biết đi, mai nó nói sồi rồi kết luận: trông nó khâu quá anh nñi? Còn cái chí nguyên xưa, không thấy anh nói đến.

Kip đến khi khởi lên vẫn dě lập hiến cùi ông Quynh và thuyết trực trị của ông Vĩnh, tôi nghĩ bạ là người hay dě tâm đeo xã hội, thử đến chơi xem có ý kiến gì hay không?

Sau khi khen hai đứa trẻ dò này trông khau khinh lè, tôi nhắc lại những cuộc luân đầm xưa và nói děa cái chí kbi cao siêu của anh. Tôi thấy anh băng hải lị: bùn děa những vắn dě ấy một cách thiết tha, như người từng xưa nay dà nát óc vì thời thế. Giọng anh nói hùng hồn, lên cao xuống thấp. Tôi dà mừng rằng cái lòng nhiệt thành của anh trước khi lấy vợ vẫn còn chưa mất.

Đương câu truyện mảnh liết, hàng hải thì bác Sơn gái ở ngoài dây cửa bước vào, tay cầm cái giò; anh Sơn thấy vợ ngừng lời nói hai đứa trẻ đang chơi ở góc buồng, thấy mẹ về chạy lại nín lấy áo bác Sơn gái vừa vuốt ve hai con vừa kể truyện di cay.

Bỗng nhiên tôi thấy bác quay nhìn anh Sơn rồi hỏi:

— Cậu chưa giàn thuốc cao cho em Lan à?

Anh Sơn trả lời sè sẽ: — Chưa, mợ a.

Bác gái gắt: — Có mồi cái thô mà

cũng quên: thề từ rãy děn giờ cậu làm

những gì? ;

Anh Sơn quay lại nín tôi, rồi cùi

dẫu không nói gì

Tôi thấy vây dâm lo; bèn dừng giày

chéo bác gái rồi cáo từ ra về.

Từ đây giờ di, tôi không giòn děn

choi anh Sơn nữa, sợ phiền bác gái và

sợ làm cho anh; không có ihi giữ dán

thuốc cao cho cháu.

Ng. VĂN-ĐÀO

Thuốc-lào Đông-A

Gọi như thuốc lá

Hút ngoon, lâu hết.

Bò túi rất tiện.

Ai muốn mua buôn

gửi thư-hồi Trần-Hiệt

Ninh-Tĩnh-Ninh-Giang.

Một việc cải cách lớn

phái nữ-lưu tại
kinh thành Huế

Khắp Ba-ky, lâu nay việc gi cũng theo lão thời ma cải cách, nhất là phái nữ-lưu tại kinh thành Huế, độ này lại càng trang điểm giết, nên ngày nào nhà giày thép Huế cũng nhận được hàng mây chục hộp nữ trang hoa tai dâm và vòng hột kiều mới ở nhà Đò Chân-Tưng Hanoi gửi về. Có lẽ những bức nữ lưu khuê các cô trang điểm để ngáp ngép chăng? ...

HUẾ-DÂN

Hôn búom.. ..mơ tiên

của E. Khai Hưng

Tranh vẽ của Đông-Sơn

Trên con đường Bắc-ninh -- Đông-triều chiếc xe ô-tô hàng bon bon chạy. Bỗng một người hành khách bao áu-phuc thò đầu ra ngoài ngoái nhìn, rồi kêu lên:

— Cho tôi xuống đây!

Sau một tiếng còi lanh lảnh, chiếc xe từ từ dừng. Người hành-khách xuống xe, đi tẽ sang tay phải theo con đường đất gõ-ghè, cong queo.

Tuy lúc đó đã vào quãng năm giờ chiều, mà lùa tháng năm hẫy còn gay gắt. Mặt trời siêng ánh sáng xuống cái lach nước phia bên đường, rồi phản chiếu lên, khiến người đi đường phải đội nón che nắng cái mũ nỉ vè bên trái để che cho khỏi chói mắt.

Hai bên đường, lúa chiêm vàng ối. Từng bợn vừa đàn ông, đàn bà, con gái cùi khom lưng cầm liềm, nhổ cỏ lúa trong ra đồng với vàng chấm chỉ lấm, như sợ trời sắp tối không đủ thì giờ mà gặt xong thửa ruộng. Một bọn nữa phần nhiều người lực lưỡng kề thi lấy sức rit giày tre thắt chặt các lụm lúa lại thành bó, kề thi cầm đòn sóc xuống đất đứng bắt chéo chân nhín vờ, nhìn vẫn.

Trong một thửa ruộng ngay sát chân đồi, một đám hơn mươi người con gái, cùng việc dã xong, ngồi nghỉ tay trên những bờ lúa xếp thành từng dống ở bênh vệ đường để chờ bọn đàn ông trở lại gánh nốt.

Một cô thấy người lữ hành thi trò mà bảo ban:

— Chị em ôi! nhả tôi đã về kia kia!

Mọi người cười rộ. Một cô nữa hát vui:

— Hồi anh đi đường cùi quan!

Dùng chàm dùng lại em than vội nhoi.

Đi đâu rôi mấy anh ôi!

Công việc dã có chị tôi ở nhà.

Các cô vỗ tay, cười rũ cười rụi. Người lữ-khách như đã biết tiếng con gái vùng Bắc là đio đè, cứ rảo

bước trên đường không quái cõi lại. Thị cô hát vĩ lại đứng dậy nói muốn chạy đuổi theo mà gọi:

— Nay anh! anh đưa va-li đây, em sách cho l khốn nạn! thương hại! nhà tôi dì đường mệt nhọc, mồ hôi mồ kê thế kia kia.

Lữ-khách dì dã xa, còn nghe vang vẳng sau lưng câu hát gheo:

— Anh về kẽo tôi, anh oi!

Kéo bìc mẹ mắng rằng tôi giỗ giành!

Qua cánh đồng lúa, lữ-khách dì vào một con đường tối, giữa hai trại dồi, hai bên cây cối um tùm. Đường đã

thấy người 'ăn vân tây' mấy khi nên chúa sợ hãi chẳng?

Người kia thấy chúa giật lùi lại một bước, thì mím cười ngã mũ chào rồi hỏi:

— Thưa chúa chú làm ơn bảo dùm cho từ đây vào chùa Long-giáng đường còn xa hay gần?

— Thưa ông, ông có phải là ông Ngọc không?

— Vâng, chính phải tôi là Ngọc, nhưng sao chúa biết?

Chúa tiễn hai mì lại đỡ ứng cùi đầu xuống trả lời:

— Thưa ông, vì mấy hôm nay cù

Ngọc đi bên cạnh chúa tiễn, thỉnh thoảng lai liếc mắt nhìn trộm, nghĩ thầm :

— Quái lạ! Sao ở vùng nhà quê mà lại có người đẹp trai đến thế nước da trắng măt, tiếng nói dịu dàng, trong trோ như tiếng con gái.

Rồi quay lại hỏi chúa Tiễn :

— Chú tu ở chùa này từ bao lâu?

— Thưa ông mới qua hai năm nay.

Chúa tiễn như muốn đổi sang câu truyện khác, thổi nhiên hỏi Ngọc :

— Thưa ông, ông là cháu cu Long-Gi ng tôi?

— Phải!

— Cháu gọi là bác?

— Phải!

— Ông học trường Canh-nóng?

— Phải, chúa biết tường tận lắm nhỉ!

Chúa Tiễn cười gượng :

— Ấy cu tôi vẫn nài truyện đến ông luôn.

Lúc đó hai người ở con đường hẻm đi ra, thì mặt trời đã ăn sau một trái dồi. Gió chiều hảy hảy dã măt, mùi lúa chín bốc lên thơm phức, khiến Ngọc ngắm phong cảnh nơi thôn dã êm đềm, trong lành sinh biếng bao tình cảm!

— Chú tu ở vùng này thú nhỉ?

— Thưa ông, dã xa nơi trấn tục mà mến cảnh triền-am thì không còn lăi chi làm vui thú nữa.

Nghé câu nói có vẻ ra con nhà cõi học, Ngọc mím cười hỏi chúa Tiễn :

— Chú biết chữ nho?

— Vâng, nhở ca cu tôi giày bảo, tôi cũng võ vẽ đọc được kinh kệ.

— Thế thi di tu sướng lắm, chúa ạ... có cảnh đẹp... lại có sít chinh kinh phật mà đọc để quên cuộc đời náo nhiệt phiền phức... Hay tôi xin phép cu ở lại chùa tu với chúa nhé?...

Chúa tiễn quay mặt nhìn sang phía bên đường, rồi rờ tay trở lên một cái đồi, như muốn ní lảng sang truyện khicc:

(Xem trang 13)

gõ ghè lại phai lên giỗ, nên lữ-khách mệt nhoài đặt cái va-li xuống ngồi thò.

Bỗng ở vườn sắn bên đồi một chúa tiễn quần nau, áo nau, chân đi đồi giáp quai ngang sơ sài, đầu đội cùi thúng dày sắn, đường lầu tung bước leo xuống con đường hẻm. Thót gáp người ta, thi bỗn lên hai mì dỗ bừng, như giúp trai vạy. Cức vì chúa! tu hình ở vùng què-kèch không trống

thường nhác đến ông, và nói ông sắp len chơi ván cảnh chùa.

— Vậy ra chúa cũng ở chùa Long-giáng?

— Vâng!

— Thế chúa cũng về chùa chứ?

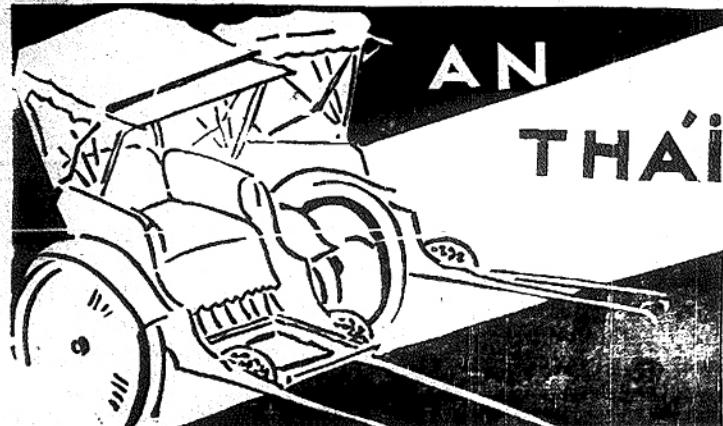
— Vâng!

— Gần đến nơi chưa?

— Biết con đường đồi này thi trông thấy chùa.

Ngọc đứng dậy sách va-li nói:

— Vậy ta cùng đi đi.

THƯƠNG KHÁNH Y-QUAN Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc già-truyền dì nồi tiễn trời 70 năm nay
Thuốc tay. — Dùng thuốc này mà tay, không phải kiêng cồn, uống vào không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua bùn tính giá riêng.
Thuốc đau mắt. — Thuốc này là một phương thuốc già-truyền có dã ба dời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng màng lâu năm, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngát, người nhìn trẻ con đều dùng được cả. Giá bán nhất định một bao một lọ, mua bùn tính giá riêng.
Nước hoa nguyên chất. — rất thơm, bền cực rẻ. Giá 2 hào một lọ.
Thuốc ho. — Dù ho lâu, mới ho, ho giờ, ho dờm ra như rãi gà, ho ra huyết, ngày ho lèm hò, người ho ngày ngay sốt nóng, người lớn hay trẻ con mắc phải xin đến ngay THƯƠNG KHÁNH Y-QUÂN 172 phố Hué, Hanoi

Thương Khanh Y-quan 172 Route Hué, Hanoi

Hiệu đóng xe tay rất chắc chắn 23 phố Cầu gõ — Hanoi

— Thưa ông, chùa Long-giáng kia rồi!

Hai người dừng lại ngắm chùa. Lưng chừng một cái đồi cao, mấy nóc nhà rêu mốc chen lấp trong đám cây rậm-rịt, bốn góc bốn gác chuông vọt lên trên từng lá xanh um.

— Chùa đẹp quá chứ nhỉ?

— Vâng!.. Long-giáng là một nơi danh lam thắng cảnh ở vùng Bắc-Cuối thường thuật cho tôi nghe rằng chùa này dựng lên mãi từ đời Lý-nhân-tôn. Trước chỉ là một cái am nhỏ lợp gianh, sau vì có một bà Công-chúa đến xin nương nhờ cửa Phật, nên nhà vua mới cho sửa sang nguyên như thế. Câu truyện thụ pháp của công-chúa thực tố ra rằng phép phật huyền riết biết bao!..

— Chủ làm ơn kể lại cho tôi nghe có được không?

— Vâng tôi xin thuật lại những lời cu tôi kể hằng ngày nghe. Cảc ông cũng biết đức Thái-lô nhà Lý khi còn hàn vi nhờ đạo phật rất nhiều... nên lúc ngài lên ngôi rồi, ngài giắc lòng chăm chỉ sửa sang các chùa chiền. Đến đời đức Nhân-tôn thời vi ban việc chinh-phục Chiêm-thành và chống trại với nước Trung-hoa nên trễ nải đạo phật.

Ngọc-hoàng thương để như muốn giúp nhà vua tinh ngô liền cho một nàng tiên nga giáng thế đầu thai, tức là Văn-khôi công chúa. Công chúa nhan sắc diêm lệ một thời, nhưng khi lớn lên chẳng tướng gì tới việc trần duyên, chỉ ngày đêm học đạo tu hành. Sau vì nhà vua cố ý kén Phò mã, công chúa liền đương đêm lén bước trốn đi, nhờ có cát thần tiên đưa đường đi tới nơi này xin thụ pháp đức Cao-huyền hòa thượng.

Về sau có thám tử báo tin, đức vua mắng phen cho đến chùa đền công chúa về triều, công chúa nhất định không nghe. Nhà vua nổi giận, liền cho quan quân đến phỏng hỏa chùa. Ngọn lửa vừa nhôm, bỗng một con rồng vàng hiện lên phun nước tắt ngay, vì thế nên chùa này mới lấy tên Long-giáng từ thủa ấy. Nhà vua được tin cả sợ. Từ đó ngài giắc lòng tin theo phép mầu-nhiệm của đức Thích già mâu ni và lập tức cho sửa-sang lại chùa để công chúa ở lại tu hành. Ấy chùa vì thế bắt đầu trùng tu từ thời

Hòn bướm... mơ tiên...

(Tiếp theo)

Ấy, đã bao phen tu bờ lại, nhưng kiểu chùa thi vẫn y nguyên như cũ.

Ngọc mỉm cười:

— Chủ biết trọng lâm nhỉ?

— Chủ tiều cùi dẫu nhìn xuống đất se sẽ đáp:

— Thưa ông, đây là cu tôi kể cho nghe, tôi chỉ thuật lại khéo lắm.

— Nhưng chủ thuật lại khéo lắm. Lại thêm chủ có cát giọng dịu dàng em-ái quá!

Lần này là lần thứ ba, chủ tiều nói lảng:

— Chết chúa!.. di mãi!.. Nay đến phiên tôi thỉnh chuông. Ta di thôi, không về trễ cu quở...

— Ông chùa không còn ai à?

Trong lòn không khí yên tĩnh êm đềm, tiếng chuông thông thả, ngân nga... như dem mùi thuyền làm tăng vẻ đẹp của cảnh thiên nhiên.

Lá cây rong động ngọt khói thoát tha bông lúa sợi soạt, như cảm tiếng gọi của mầu-ni muốn theo về noi hư không tịch mịch.

Ngọc liếc mắt nhìn chủ tiều, thi thấy chủ vừa đi, miệng vừa lầm lầm cầu nguyện, nét mặt có vẻ mặc sườn trầm tư.

Cái buồn rất hay là y. Ngọc đi cùng đường với một người, hình dung cho chí tâm hồn nhuộm tuyễn một vẻ ủ-ê chán ngán, thấy trong lòng bỗng này ra mối sầu vẫn vẩn vơ man mác, do đó

— Có chủ Mộc nhưng nay đến phiên tôi.

— Chắc cu chùa thấy chủ về, cũng bảo chủ ấy thay chủ gì?

Nói dứt lời thì ngẫu nhiên chuông đâu như trả lời lại, khanh thai dông đặc buông tiếng. Ngọc mỉm cười:

— Đấy!.. chủ coi, tôi nói có sai đâu.

Gió trời, sau rày đồi mầu biếc, sắc trời đỏ ửng, trống qua các khé dám lá xanh đen. Mái chùa rêu phong đã lấn mầu cát, cát cát, cát cát. Chỉ mấy bức tường và mấy cái cột gạch quét vôi là còn thấp thoáng in hình trong cái cảnh nhuộm màu tím thăm.

nghỉ lại nhưng cảnh nào nhiệt phiền phức ở Hà-thanh,

Những cái tuổi thiếu niên tuy dễ buồn mà cũng dễ vui: lúc ấy lên đồi đường đã khắp, khẽb, đã sỏi lại tron, lại thêm trời nhả nhem sắp tối nên Ngọc trượt chân suýt ngã, văng cát va-li xuống sườn đồi. Chủ tiều giật mình, vội kêu:

— Chết chúa, ôn có ean gì không?
— Không.

Ngọc toan trèo xuống giốc nhặt va-li thì chủ tiều đã vội đặt thúng sắn rồi thoăn thoát chạy sách lên.

— Cám ơn chủ.

Rồi hai người cười. Chủ tiều nói:

— Ông nên cần thận, đây gần đến chùa rồi. Có cái giếng cạn ở bên đường khéo mà ngã xuống đây thi khốn... Đề tôi đi trước đưa đường cho.

— Cám ơn chủ... À quên! tôi chưa hỏi tên chủ là gì?

— Tôi là Lan Tam quan đây rồi.

Tam quan chùa Long-giáng cũng như nhiều Tam-quan các chùa vùng Bắc, cách kiến-trúc rất sơ sài. Trông giống như cái quán, có ba gian hép. Trên mái làm dô lên một cái mái nhỏ giống hệt cái miếu con. Và Tam-quan không có cánh cửa mà hình như chỉ là một cái cảnh để bài chí cho đẹp mắt chứ không dùng để ra vào. Vì thế Tam-quan sây ngay trên sườn rồi đứng thẳng như bức tường không ai leo lên được. Còn ra vào thì có cái cổng con.

Chú tiều Lan đưa Ngọc đi qua một cái vườn sắn, rồi vòng quanh một bức tường hoa. Một người điền tốt, cõi trán, ống quần nâu sắn tận quai đầu gối ở trong bếp chạy ra. Anh ta chưa kịp trông thấy Ngọc, vội vã bắt với chủ Tiều :

— Kia chú Lan!.. cụ vừa quở chú đấy!

— Cú dâu?

— Cụ dương làm lê ở trên chùa. Sao nay chú về muộn thế?

Chú Tiều vừa nói vừa trả Ngọc đứng cách đấy mấy bước:

— Tôi gặp ông Ngọc là cháu cu đến vãn cảnh chùa nên di hơi chầm, chủ bảo chủ Mộc lấy gạo tám thoi cơm nhé, để ông Ngọc sơi cơm.

Ngọc vội đỡ lời:

— Thời được, chủ cho tự nhiên, tôi ăn cùng một thứ cơm với các chú cũng được mà!

Anh điền-tốt cười:

— Thưa ông, chúng tôi ăn cơm hầm với dưa, ông sơi sao được.

Chú tiều Lan mỉm cười:

— Vâng, ông nói rất phải. Đã đến ở cảnh chùa thì cũng phải ăn kham khă. Trước kia cụ tôi cũng chỉ sơi cơm hầm, song mấy năm nay, vì cụ tuổi tác, yếu đuối mà sơi mỗi bữa có một chén nên nhà chùa cấy riêng một mầu tám để cụ sơi. Nhưng mời ông hãy vào nghỉ trong nhà tôi để đợi cụ xuống..

(Còn nữa)

Bản-hiện mới về rất nhiều hàng mầu rết:

Hàng Đầu: cầm nhung Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều dù các mầu.

Hàng Tuy: nhung, satin lam hoa gấm, satin den nhiều tay chọn và thêu, và dù các mặt hàng khác nữa.

Bản hiện lại có nhiều các kiểu ô ean (parapluies cannes) để các ngài dùng tất hợp thời trang.

QUANG-MÝ

Hiệu con rồng vàng

KÝ MỘT CHÚ

LÀ CÓ BÁO XEM

Người ở Thành-phố Hanoi muốn mua báo giải hạn xin đến các hiệu sách lớn: Nam-ký, Thụy-ký, Quốc-hoa, Đông-tây,

Nhật-Nam, Tân-dân, Thu-lâm, Nam-long

Ký một chữ, trả tiền, lấy biên-lai

LÀ CÓ BÁO ĐUA ĐEN TẬN NHÀ

Nên mua năm: Vì có nhiều số. Đặc biệt 12 trang bán giá cao, mà đối với người mua năm không tính thêm.

Ai không muốn mua năm mà muốn có báo đưa tận nhà cũng xin lại mấy hiệu sách kê trên, ký một chữ, sẽ có báo đưa lại nhà.

Lấy số nào trả tiền số ấy.

Ngân phiếu, bài vở, thư từ, xin gửi;

M. NGUYỄN TƯỜNG-TAM

25, Bd. Henri d'Orléans, HANOI

Thực vậy! Thực vậy! Không giám khoe tài

Môn thuế trĩ chung đau già già của Quảng-Đức-Sinh được phòng chúng tôi, gio y-si quan Ngọc-Sơn nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giáp lâm bệnh nhanh, có chúng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme Truong-duc-Huu chủ nhà bài Phúc-Thắng và M. An-Phus số 4 đường Bồ Hanoi, cũng có chúng đau già - giày, có lây thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc, chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn tán sẵn sàng gói giày hay đóng hộp để các bệnh nhân di xa, tiện uống không phải sắc.

Bản đường cho nhân xin sẵn lòng mách dùn các bệnh nhân các phương để phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo
quảng-Đức-Sinh
31, phố hàng Bồ, Hanoi

Những hạt đậu đòn

Ở « mây trang lệ kỷ » của Cao-Đèm : P. N. T. B. số 551 :

... Em mang tiếng đậm của trái tim mà họa với chàng...

Một cuộc hòa âm-nhạc kỳ khôi mà lại thú là... ấm...

Trong bài « trả lời ông Nguyễn-blah-Luân về việc kêu chửng », có Bội-Hoàn viết :

Ôi! em xem lời đó bắt giác bằng bằng cả mắt, quay quắt cả người phải đứng giật rít mặt, cởi bớt áo ngoài ra, rồi mới định thần lại mà xem nỗi quãng duối.

Thế thi giác dứt đi rồi, chứ sao lại còn bắt giác!

Có Bội-Hoàn lại viết :

Tuy được dủ mọi điều rồi, nhưng lúc diện kiến thi người chớp ngực, kẽ dão suối, chèn mảng như kèo đục vénh thi cũng đến phỏng thu khép cửa thôi.

Nếu có muôn trả người là chửng và kẻ là vợ, thì cậu mắt ấy khắp đời đấy chứ can chi lại như kèo đục vénh mà phỏng thu khép cửa!

Ông Bàng-Bí viết trong bài xã-thuyết thứ

4676 (T B T V số 4676).

« Những người gọi là nhân tài Ông dung đời nay... phải có can đảm, lối thắn làm cải cách cho chúng chê bai mà không sợ »

Họ chẳng lấy thắn làm cải cách cho chúng bao thி còn có lẽ! Chứ chê bai sao được cải cách, dù cho biển theo nghĩa lồng đi nữa!

2 - Chỉ nhớ cái lưỡi nhút nhát, cái bút nhút giò...

Vậy thì cái bút thđi lòi được cái lưỡi chàng, thưa ông Bàng?

Trích ở bài xã-thuyết « cuộc tấn hóa sau này » của báo Đông-Phương số 794.

Ôi! lầu vàng gác lầu bồng chốc mà làm ra bối bè nương dâu...

Bối là sáo ngù, lại còn dùi gai điên tích! Chỉ nương dâu hồn bối bè, bối bè biến thành nương dâu, chử làm gì có, lầu vàng gác lầu bồng chốc mà làm ra được cả bối bè, cả nương dâu. Lầu xi măng cái Ông Tác già bối ấy vào lầu vàng gác lầu cho biến ra bối bè nương dâu oot!

Ông Quang-Tùng viết trong bài tường thuật kí tranh vở kịch bóng tròn (BKT T số 100).

1 - Nhũng khỉ mà viền trọng-tái như có vẻ gài lai nhầm mắt trước những tiếng reo hò...

Nói có vẻ gài tai nhầm mắt trước những tiếng reo hò thì cũng không khác gì nói: Ông Quang-Tùng có vẻ nên ngậm miệng lại ở trước tờ gãy trống.

2 - Oai lệnh của trọng-tái, luật lệ nghiêm khắc của lồng cuộc, có lẽ sẽ nhớ cuộc cầm còi khai-mạc của ông mà sẽ in sâu vào bối óc.

Vậy khi ông giờ cuộc cầm còi quản bát kè con cá, con kê thì ông nên in sâu vào thằng óc của ông rằng sẽ có người công khieh.

Một câu văn khảo cứu của Ông Sở-Cuồng trich ở bài « Ông Phòng-khổ-Khoan với sứ thần nước Triều-liên ». (Đoàn Nhà-Nam số 741).

... thử cùi hương thi hình như thực can hể lúy nó mà thoa mình thi cả ngày cùi nghe mùi thơm luon.

Sở cuồng nghe bằng mũi? Hay sứ thần nước Triều-liên ngửi bằng tai?

Cái đó cóa nhứt tap-chi Ông-thanh khảo cứu ».

Mấy câu văn tả ái-tinh của báo Phụ-Nữ Thời-đàn « trong bài bà Quyền-của anh Hồng ».

1 - « trái tim anh là một khúc ti-bá rồi dây nô sê rói vào lai ta những tiếng du dương êm ái ».

Tác giả nói bông đầy, e sá mà hiểu, khing hiểu thi thôi.

2 - « Bối giọt nước mắt từ lir trên gó má phẩn chày xuồng bè trầm luân, cái bè nô dâ dâm lâm khách hồng quần ».

Bối lbi nôa oxhia den, nôa nghĩa bieng. Hiển theo nghĩa den thi dưới hai gá má, có cái bè nôa lâu lhay là cái móm. Nhưng cái móm thi làm gi dâ dâm được làm khách hồng quần thê?

Hèn theo nghĩa bieng thi tự gó má phẩn tói bè trầm luân, cí lê xu què, hai gio nước mắt rơi bao giờ lbi.

Trong mục những truyện lý thú trên dân văn trong Văn-học số 5, có chép một câu đối của cô con gái ông Sù-làng Thương-cố cho cha cho mấy cậu học trò :

Yêu nhau như bieng, n'ut rót, như hút vào thung, như búng con quay, như soay theo tien, như bện hàng tư.

Yêu nhau mà đéo như bót vào thung thi cũng lý thi thuyet

... lâng C X. là một lâng tôi được biết nhiều lần. Cái tên C X. có lẽ nô chảng lo lúi gi các bạn đọc Ngo-bao.

Ông Lưu-vân-Nhà ý bắn cũng đồng loại với Ông Hy-Tống ! giới thiệu cùng đc giái cái « nguy-danh » Han-Thu.

Các ông ấy là thực ! cái gi minh biết là bắt người ta cõng phiết. Thi cù nói toa: móng heo ra có được không.

Hay tùy ý muốn nhắc đc phiết lai cái tên C X hoặc mười lán, hoặc một trăm lán mặc lòng, nhưng đừng rằng ai ai cũng biết.

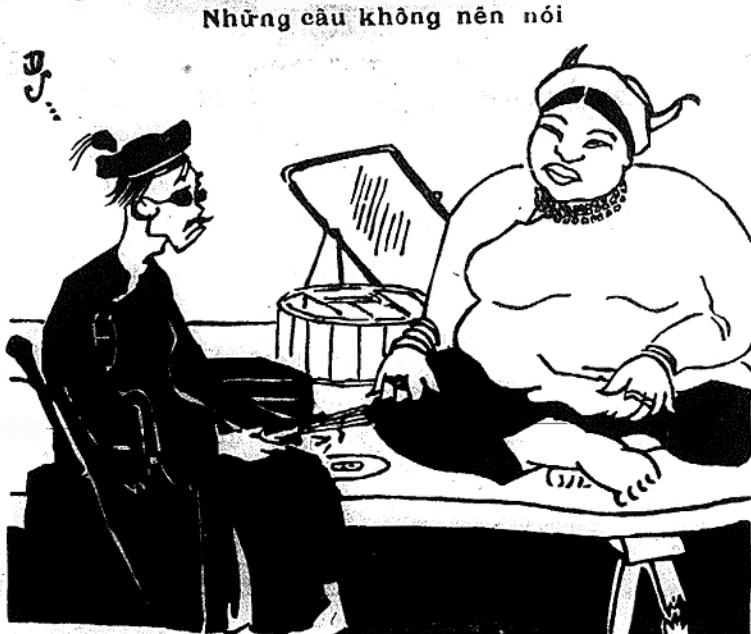
NHẬT GIAO CÁO

Sau trận bão...

Hơn vạn anh em miền nam
Trung-kỳ phải chịu cái cảnh
đói khô, Không nhà, không gạo

Ta nở nào khô-giúp cứu anh em trong một nước?

Xin kịp gửi tiền về bản báo
Ai quyên một số tiền 50p,
Phong-Hoa sẽ biểu một năm
báo

- Bả năm nay cầm linh con trâu, són nugs nè, vất và

Nhà, đất bán rẻ

Muốn bán mít cù Hotel ba tưng, số 338 và 340, đường Khâm-thien, làm toàn bằng cement armé và gỗ lim trong có 16 buồng đủ cả đồ dùng dưng Hồng-kông, tủ gương v.v. Và một khu đất 310 thước ở bên cạnh.

Tuy ý người nào muốn mua riêng lô đất hay lô nhà cũng được, giá bán rất rẻ, cách giá dễ dàng.

Người nào hỏi xin mời lại hiệu thuốc hay có tiếng.

Từ ngọc Liên.

78 Hàng gai Hanoi

Xin chú ý!... Xin chú ý!

Hoàng hậu bão sản cao

Thuốc cao này chủ phòng bị cho dân bà sau khi mới đẻ khởi sinh các chứng nguy-hiem, vì nó khử cầm huyết sinh tan huyết rất thần hiệu, và chèn ngự các khí phong hàn thử không cầm nhiễm được, người nào có uống nó chèn cầm chí ăn easy sống dáng, xông hơi chí că, mà cũng đỡ da thâm thịt, phẩm đầu bà sau khi sinh sản uống cao Bảo-Sản này của bà chánh Ngự-Y Mùi-xuân-Lan làm cho Hoàng hậu uống, mà Ông Đặng-Nghi chủ nhà thuốc Vệ-sanh-Duong đã làm đèn thấy hiệu nghiệm. Cách dùng chỉ rõ trong тоa. Giá mỗi chai 2p00.

CÓ BẢN TÀI; MINH GIANG THU QUÁN DƯỢC PHÒNG

LÊ TẤT GIANG chủ nhon

Phan-Thiét. — 2, Rue Đông-Khánh (ANNAM)

Dịp may cho những người còn quốc trai

Ai còn quốc trai Đông-Pháp năm 1922 là thứ phiếu 50p oo nên mang ngay lập tức đến nhà Chân-Hung số 62 Phố Hàng Bạc Hanoi thời được giá cao cũng gần như chúng số, và oblong quốc-trai bằng quai tiền lây, ibi bán được giá rất cao, cũng có thứ được lãi hơn lúc nộp tiền.

Sang nhà mới, bán hạ giá

Hiệu Tự Minh bán các thức dùng về điện, đã dọn sang nhà mới số nhà 18 phố Hàng Quạt trước cửa Cinéma Tonkinois

Imprimerie Lithographique

HỢP THANH

96 Rue des Tasses Hanoi

là nhà in thạch-bản có đủ các khí cụ, máy móc, chuyên môn in các bộ giấy hiệu ngũ sắc:

• Hiệu pháo - hiệu chè - hiệu
- rượu - hiệu hương - lịch v.
v... »

Các nhà cần các kiều dẹp, trong
nhà có người về chuyên môn, rút
sau hieu về lối khuếch trương đường
thương-mại.

Các họ làm mây rất khéo-léo, đã
đào luyện lâu năm trong các nhà in
tay nam.

Các ngài cần in các thứ giấy hiệu
ngũ sắc, rủ nhiều lì, xin mời lại bản
về thương lượng, sẽ được giá rất hời

Ở xa viết thơ bài già, xin già
về ngay.

Hợp thành
69 Rue des Tasses Hanoi

**Ai muốn biết được
nhiều nghề**

Như nghề làm đường, nghề ép dầu (dầu
dừa, dầu thầu dầu), nghề làm sà-phong
(sà-phong trắng, sà-phong rùa mít),
nghề làm đèn, nghề ruộng (ruộng vải lát đỗ, ruộng
vải bóng, vải tơ lênh) v. v...

THI NÊN MUA QUYỀN

**Nông lâm hóa-học
kỹ-nghệ**

Mới xuất bản

Sách dày gần 100 trang. Giá bán Op20.
Cuộc thi-huống Op06. Cuộc recommandé
Op16. Ở xa gửi bằng timbres postes cũng
được cho: BỘNG-TÀY ÁN - QUÂN, 193
HÀNG BÓNG HANOI

**Sách bán giúp
Hội Dục Anh 40%**

- sách có nhiều bài hay.

- Xin giới thiệu cùng độc-giả

Phò-thông Văn-xã mới xuất bản cuộn
Ngoài tình thế-thái sách dày 52 trang có
một bảng nữa cuốn Phù-nữ, bài vở lựa
cho cửa ba người viết, cách sắp đặt theo
lối mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ điểm trang
Giá định Op25.

Tiền bán sách này có trích 40% giúp hội
Hội Dục Anh.

Ai muốn biết nội-dung và giá trị của sách
hãy biếu thư-danh có Op28 gửi mua. Thư
gửi cho Phò-thông Văn-xã đương Hầm-sô
& Gia-Dinh. (Có mục tự xác nhận gửi kèm
theo e-mail)

Một cuốn sách « thiêt-thực » có ích-lợi vừa xuất-bản do Nhà-Nước thông dụng:

LUẬT TRƯỚC - BA MƠI

Thề-lệ đương thi-hành tuệ trước-ba, tem, ốp bọ và Địa-bọ, có thi dùn giải rõ ràng

ông Mai NGUYỄN-QUANG-THÁI soạn

Sách này sau khi quan Chánh Trước-ba Bóng Pháp và quan Chánh Địa-bọ
Đông Pháp xem qua rồi. Tòa Trước-ba Trung-trọng lại kiêm-duyet cản thận

Công-văn số 4.II7 - E, gửi ngày 27 Décembre 1930. Quan Giám-Đốc Tài-Chính đồng-Pháp có giới thiệu với:

Quan Thông Độc Nam kỵ — Quan Kham Sú Trung kỵ — Quan Thông Sú Bắc kỵ

Nên mua quyền này cho các chánh-dịch chốn hương thôn thông
dụng, vì là quyền sách thiêt-thực rất có ích-lợi cho nhân-dân

sách giấy 90 trang. Giá Op.60

Có gởi bán ở các hiệu sách lớn các nơi. Ở xa nếu muốn viết thư thẳng về bán quán mua, mỗi cuốn xin gửi thêm Op.20 tiền cước.

Thề nào là**« Phòng-tich »**

Bệnh phòng-tich dân ông dân bà nào hay
nhìn thường hay bị, từ 25 đến 50 tuổi tuổi
hay bị Malaria. 1° Vì con nerron say với ham
tinh-dope; 2° Ẩn xong đi ngủ hay đi tắm
ngay nên thư-bệnh, gọi là Phòng-tich. Khi
tất cả bệnh-thay đây-hay, tức-cờ, tức-nguoi,
con không muốn ăn, ăn thì q, thường
dau bụng đau lưng, cháo tay mỏi-mặt. Bi
lâu-năm, xác-mặt vàng, da bụng giày. Mỗi
nồng 1. 2 hòn-Hà 4, 5 hòn Phòng-tich thán
được Gon-Chim không công-phat, dùng
bệnh-ết-thay để chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi
hòn chia hai hòn nồng giá Op40.

VU-BINH-TAN

178 bis. Route Lach-Tray, Hai-phong.
An-tứ-kim-41-năm 1928

Các nơi Đại-lý

HANOI: M. H. & 22 bis số Hué; Trần
văn-Huấn 99 phố mới; Quảng-kiến-ký, 44
phố hàng Long; Nguyễn- Ngoc-Linh, 25 phố
hang Bóng — BÀ ĐÔNG: Hiệu Nam-Tho;
Chợ-bưởi; Bảo-Chau Photo phố Bruxelles;
Hàng-Phong ở Chợ-Tía — NAM-BINH: Hiệu
Í-hinh-Đường 19 phố khách; Hàng-Long
9 Nang-Tinh — HẢI-DƯƠNG: Hiệu Chi-
Lan 11 Đông-Tiệm; BẮC-NINH: Vịnh-Sinh
162 Tiên-An — SƠN-TÂY: Vạn-Thambi 47
Hòn-Tinh — HAIPHONG: Hiệu Nam-Tần
hàng sách vở 48 phố Bonnal; VINH: Sinh
Huy phố gare — HUẾ: Vịnh-Tường 49 Gia
Long — SAIGON: Hung-Vượng 10
d Espagne.

Các tỉnh trong ba kỵ có đại-ly bán,

BA CON TA NEN**Chú ý**

Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapour
ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xem
được những việc quá-khứ vi-lai 10
diễn đúng cả 1, tướng pháp như
thần. Bà con ta ai có sự gì ngại
đến bẩn-menh, hoặc vi quên-lại, v. v.
xin mời lại xem ngay, không dám
khoe hay, nói-lâm. Mong lâm-thay!

M. Bằng-hữu-Đạo

Hiệu Hồng-kương

số nhà 63 phố hàng Buồm

ở trên gác)

Xin mách giúp

Nếu các ngài muốn được một cái
xé nhà đẹp đẽ, son-tốt chắc chắn,
thì nên, lại, hiếu:

AN-THÁI

Ngài sẽ được vừa lòng; và biện đó
sẽ trông nom sang sửa bờ ngói luôn
không tinh-nèn.

TÉ-MÝ

Cho thuê { XE, ĐÀM-MA
BÓN RỒNG
Ô-TÔ
80, Ngõ trạm mới
Rue Bourret, HANOI

Các ngài nên cho các em học :

TRƯỜNG

SONG THANH

Rue jacquin

ở nhà trường có thầy giáo đứng dẫu,
sẵn sác kỹ lưỡng đến sư học của
các em.

MÙA RÉT BÁ TƠI

Phò yêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
có một không hai

BÔ-PHẾ THÀNH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, măt lao, bết xuyên, giúp ích cho người, công thât chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con	Op.40
Lọ lớn	Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

47 phò Hàng Đười g Hanoi — Giây nói sô 805

QUỐC-HỌC TÙNG-SAN

SỞ-CUỒNG hiên tập

PHÒ-CHIỀU THIỀN-SƯ⁹

Thi văn tập

Dát-sứ thi-văn và nguyên bản

Sơ Kinh Tân Trang

của ông Phạm-Thái tức Phung tức Chiều-Lý
Sách dày 110 trang, Giá bán Op.30

NAM KÝ THƯ QUÁN

xuất bản

17, Boulevard Francis Garnier — HANOI
Tel. 882

CÙNG CÁC NGÀI

có bệnh nên biết

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc ai cũng điều biết, ông dùng chữ hiệu bão-chế Thiên-hòa-Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đồng-xuân) Ông làm thuốc bấy táu năm nay, ông có tài xem mạch bắc thuốc, chắc bà con đã thường biết ông, bắt luận xác nào ai muốn bắt mạch xin đơn, ông vui lòng không quản tiền nong, nhiều ít, hoặc không cung được, không quản khó nhọc, còn các thứ bão chẽ đừng phép không hề giả rỗi, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ nữ, và các thứ cao dan hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm lại là trong bão chẽ của ông chữa đủ các chứng bệnh, vậy bà con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu

HAI GIẢI THƯỞNG

300^p và 150^p

Xem thẻ lệ trong Văn-Học Tạp-Chí

ĐẾN CUỐI SEPTEMBRE

VĂN-HỌC TẠP-CHÍ

Số bốn sẽ xuất-bản — Giây 112 trang — Giá Op.35

TỪ OCTOBRE TRỞ ĐI VĂN-HỌC SẼ RA

Một tháng hai kỳ

ĐÓNG NGÀY 1 VÀ 15, — Một số Op.18

Số 5 sẽ ra ngày 15 Octobre

QUANG-HUNG-LONG

79 Hàng Bồ - Hanoi - Tél. 181

Có bán đủ các thứ sắt, cùng các thứ hưng khác, dùng về việc làm nhà cửa kai mò, làm ruộng, và các công nghệ.

MỘT CO' QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.
Thực hành cách phòng nạn ấy theo phương pháp riêng.

RẤT HIỆU NGHIỆM

Chủ nhật nào cũng có thử máy ở nhà
hiệu để rõ sự hiệu nghiệm của máy

KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET

Bạn lý độc quyền máy cứu hỏa «Knock-Out»
chuyên mòn về các ngăn phòng nạn chay
9, Phố Đống-Khánh điện tin jacomet Hanoï
Giây nói 617 H.C. Hanoï. 391

Ai muốn hỏi han điều gì về
cách ngăn phòng nạn cháy, bắn
biệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

NÊN ĐỌC

BÁO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tam ra mỗi tuần 2 kỳ — Thứ ba và thứ sáu
Nghị luận sắc đáng — Tin tức thành thực

Directeur : TRẦN-VÝ

Tòa báo : 86, 88 Rue du Pont en Bois — Hanoi

PHÒNG THĂM BỆNH

của Bác sĩ Nguyễn-văn-Luyện

8, Rue de la Citadelle

Khám bệnh ở nhà và đi thăm bệnh mọi nơi
Chữa bệnh bằng đumbo, khỏi được các bệnh kinh-niên.

Ở số 8 Phố Đường Thành
(hay là Cửa-Dòng hàng Da, sau phố Xe Đưa)